

MØTEINNKALLING

Enebakk kontrollutvalg

Møtetid: **10.11.2015 kl. 18:30**
Møtested: **Formannskapssalen**

Møtet er åpent for publikum i alle saker med mindre saken er unntatt offentlighet.
Møtedokumenter er publisert på www.follofiks.no.

Saksliste

	Side
Saker til behandling	
<u>36/15</u> Protokoll fra kontrollutvalgets møte 09.09.2015	2
<u>37/15</u> Presentasjon av utvalgets medlemmer, sekretær og revisor	2
<u>38/15</u> Kontrollutvalgets rolle og oppgaver	4
<u>39/15</u> Revisjonens oppgaver	6
<u>40/15</u> Sekretariatets oppgaver	8
<u>41/15</u> Rutiner for innkalling, protokoll og møteplan	8
<u>42/15</u> Kontrollutvalgets internettsider	10
<u>43/15</u> Oppstartskonferansen 14. - 15. januar	12
<u>44/15</u> Mobbing i Enebakk skolen	13
<u>45/15</u> Tema forvaltningsrevisjon 2016	14
<u>46/15</u> Orienteringssaker	14

eventuelt

Eventuelle forfall eller inhabilitet meldes til sekretæren. Varamedlemmer møter etter særskilt innkalling.

Ås, 03.11.2015

Thorbjørn Nerland/s./
leder

Lene H. Lilleheier
Lene H. Lilleheier
sekretær

Follo Interkommunale kontrollutvalgssekretariat
Postadresse: Postboks 195, 1431 Ås
Besøksadresse: Rådhusplassen 29
64 96 20 58 (m): 95 93 96 56
FIKS@follofiks.no
www.follofiks.no

Enebakk KU-36/15
Protokoll fra kontrollutvalgets møte 09.09.2015

Saksbehandler: Lene H. Lilleheier	Saksnr.: 15/00368-1
Behandlingsrekkefølge	Møtedato
1 Enebakk kontrollutvalg	36/15 10.11.2015

Sekretariatets innstilling:

Protokollen fra kontrollutvalgets møte 9. september 2015 godkjennes.

SAKSUTREDNING:

Et forslag til protokoll ble sendt på høring til utvalgets medlemmer på e-post 10. september 2015. Det kom ikke inn merknader til forslaget.

Særutskrift av sak 34/15 ble sendt Kommunestyret 15. september 2015.

Ås, 3. november 2015

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Vedlegg: Protokoll fra 9/9-2015

MØTEPROTOKOLL

Enebakk kontrollutvalg

Møtetid: 09.09.2015 kl. 18:30 – 19:55
Sted: Formannskapssalen

Av utvalgets medlemmer/varamedlemmer møtte 5 av 5.

Møtende medlemmer:

Thorbjørn Nerland (H), Ove Gunnar Fagerli (H), Anita Sele Kittelsen (FrP), Øivind Gundersen (Ap), Nina Fjerdingby (Sp)

Fra administrasjonen møtte:

Konstituert kommunalsjef Helse og omsorg, Marit Brenna (sak 32/15)

Fra Follo distriktsrevisjon møtte:

Rune Gran, forvaltningsrevisor
Monica Ravnåmo, regnskapsrevisor

Møtesekretær:

Lene H. Lilleheier (FIKS)

Møteprotokoll godkjent 10.11.2015

Thorbjørn Nerland
Leder

Lene H. Lilleheier
sekretær

Follo Interkommunale kontrollutvalgssekretariat
Postadresse: Postboks 195, 1431 Ås
Besøksadresse: Rådhusplassen 29
64 96 20 59 (m): 920 16 409
FIKS@follofiks.no
www.follofiks.no

Saksliste

Side

Saker til behandling

<u>31/15</u>	Protokoll fra kontrollutvalgets møte 18.06.2015	3
<u>32/15</u>	Rådmannens redegjørelse om Ignagard sykehjem	3
<u>33/15</u>	Overordnet revisjonsstrategi 2015	3
<u>34/15</u>	Budsjett kontroll og tilsyn 2016	4
<u>35/15</u>	Orienteringssaker	4

Eventuelt

Enebakk KU-31/15

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 18.06.2015

Sekretariatets innstilling:

Protokollen fra kontrollutvalgets møte den 18. juni 2015 godkjennes.

Enebakk kontrollutvalgs behandling 09.09.2015:

Votering: Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Enebakk kontrollutvalgs vedtak 09.09.2015:

Protokollen fra kontrollutvalgets møte den 18. juni 2015 godkjennes.

Enebakk KU-32/15

Rådmannens redegjørelse om Ignagard sykehjem

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse om Ignagard sykehjem til orientering.

Enebakk kontrollutvalgs behandling 09.09.2015:

Konstituert kommunalsjef Marit Brenna svarte på utvalgets spørsmål.

Sekretariatet ble bedt om å legge fram sak 32/15 til orientering i det nye kontrollutvalget.

Votering: Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Enebakk kontrollutvalgs vedtak 09.09.2015:

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse om Ignagard sykehjem til orientering.

Enebakk KU-33/15

Overordnet revisjonsstrategi 2015

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar overordnet revisjonsstrategi 2015 til orientering.

Enebakk kontrollutvalgs behandling 09.09.2015

Revisor Ravnåmo orienterte og svarte på spørsmål.

Votering: Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Enebakk kontrollutvalgs vedtak 09.09.2015:

Kontrollutvalget tar overordnet revisjonsstrategi 2015 til orientering.

Enebakk KU-34/15 Budsjett kontroll og tilsyn 2016

Sekretariatets innstilling:

1. Enebakk kommunes utgifter for tilsyn og kontroll 2016 foreslås budsjettert til **Kr. 1 097 000**
2. Saken oversendes Enebakk kommune og skal inngå i kommunens budsjett for 2016.

Enebakk kontrollutvalgs behandling 09.09.2015:

Innkommet forslag fra Thorbjørn Nerland:

Enebakk KU melder seg ut av Forum for kontroll og tilsyn. Sekretariatets forslag til budsjett reduseres etter dette med kr. 3 900.

Som følge av utmeldingen reduserer kontrollutvalget budsjettposten for kurs og opplæring med kr. 6 500.

Votering: Innstillingen med tillegg av Nerland sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Enebakk kontrollutvalgs vedtak 09.09.2015:

1. Enebakk kommunes utgifter for tilsyn og kontroll 2016 foreslås budsjettert til **Kr. 1 086 000**
2. Enebakk kontrollutvalg melder seg ut av Forum for kontroll og tilsyn (FKT) fra 2016, og budsjetterer som følge av det med to i stedet for tre deltakere på kurs i 2016. Budsjettforslaget for kontrollutvalgets egne kostnader blir etter dette kr. 138 000.

Godtgjørelse	92 600
Arbeidsgiveravgift	13 000
Abonnement	2 000
Kurs og opplæring	13 000
Oppstartskonferanse	17 500
Sum kr. (avrundet)	138 000

3. Saken oversendes Enebakk kommune og skal inngå i kommunens budsjett for 2016.

Enebakk KU-35/15 Orienteringssaker

Sekretariatets innstilling:

Sakene tas til orientering.

Enebakk kontrollutvalgs behandling 09.09.2015:

Forvaltningsrevisor Gran ga en statusrapport om forvaltningsrevisjonsprosjektene «Beredskap» og «Demensomsorg».

Votering: Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Enebakk kontrollutvalgs vedtak 09.09.2015:

Sakene tas til orientering.

Enebakk kontrollutvalg

Enebakk KU-37/15

Presentasjon av utvalgets medlemmer, sekretær og revisor

Saksbehandler: Lene H. Lilleheier	Saksnr.: 15/00342-1
Behandlingsrekkefølge	Møtedato
1 Enebakk kontrollutvalg	37/15 10.11.2015

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar presentasjonen til orientering.

SAKSUTREDNING:

Utvalgets medlemmer:

Kontrollutvalget i Enebakk for perioden 2015 - 2019 har fem medlemmer og varamedlemmer for hver gruppering. Navn og adresser framgår av vedlagte oversikt.

Sekretariat:

Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat (FIKS), er kontrollutvalgets sekretariat. Kommuneloven stiller krav til at kontrollutvalgets sekretariat er uavhengig av både kommunens administrasjon og revisjonen. FIKS har som formål å yte sekretær- og saksbehandlerbistand til kontrollutvalgene i de syv medlemskommunene: Ski, Enebakk, Frogn, Nesodden, Oppegård, Vestby og Ås. FIKS er en interkommunal virksomhet opprettet med hjemmel i kommuneloven § 27. Styret består av kontrollutvalgslederne i deltakerkommunene.

FIKS har to ansatte; kontrollsjef Jan Løkken og rådgiver Lene H. Lilleheier Sekretær for kontrollutvalget i Enebakk er Lene H Lilleheier.

Revisor:

Follo distriktsrevisjon IKS (FDR) er kommunens revisor og tar hånd om både regnskaps- og forvaltningsrevisjonen. FDR har fire medlemskommuner: Nesodden, Ski, Ås og Enebakk og har hovedkontor i Ski. Ordførerne i disse kommunene utgjør selskapets øverste organ; representantskapet. Steinar Neby innehar stillingen som revisjonssjef i selskapet. Revisjonen deltar normalt i alle møtene i kontrollutvalget.

Ås, 2. november 2015

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Vedlegg: Adresseliste kontrollutvalget 2015-2019

Kontrollutvalget i Enebaakk 2015 - 2019

Medlemmer	Parti	Adresse	Poststed	Epost	Telefon
Thorbjørn Nerland, leder	H	Borgveien 3	1914 Ytre Enebaakk	nerland@n1914.no	64 92 71 70/97 69 94 82
Øivind Gundersen, nestleder	Ap	Øvre Skaugv. 28	1911 Flateby	oivind.gundersen@outlook.com	97 70 94 87
Mads Gjevart Pettersen	Ap	Lillestrømvn. 1288	1911 Flateby	gjevart@live.no	92 47 26 04
Anne Marit Næss	Sp	Hammerenveien 402	1912 Enebaakk	a-m-naess@online.no	41 45 34 87
Mona Laurisen	Frp	Fiolveien 42	1911 Flateby	mona.taraldset@hotmail.com	97 13 16 11
Varamedlemmer					
1. John Bergskaug	Frp	Ødegårdsveien 56a	1911 Flateby	john.bergskaug@gmail.com	93 23 35 59
2. Lena Mjerskaug	H	Tomterveien 372	1914 Ytre Enebaakk	lmjerskaug@gmail.com	91 56 44 21
3. Anita Kittelsen	Frp	Åsrudveien 174	1912 Enebaakk	anita.sele.kittelsen@gmail.com	92 22 17 40
4. Dag Nordstrand	H	Vestbyveien 60	1914 Ytre Enebaakk	dag.nordstrand@online.no	41 69 61 88
1. Geir Heine	SV	Haresvingen 12	1914 Ytre Enebaakk	g-heine@hotmail.no	91 77 69 47
2. Ragnfrid Rust	Ap	Fiolveien 31b	1911 Flateby	ragnfridrust@yahoo.no	98 62 38 92/64 92 85 21
3. Hovel Heiaas	Sp	Haugveien 7	1911 Flateby	Hovel@heiaas-regnskap.no	48 21 15 01
4. Anne Rysstad	SV	Bergskaugveien 1	1911 Flateby	annerysstad@gmail.com	91 16 23 90
5. Vegard Birkeland	Ap	Byggeveien 4	1912 Enebaakk	vegard.birkeland@gmail.com	41 91 56 71

per 2.11.2015

Enebakk kontrollutvalg

Enebakk KU-38/15 Kontrollutvalgets rolle og oppgaver

Saksbehandler:	Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	15/00349-1
Behandlingsrekkefølge		Møtedato	
1 Enebakk kontrollutvalg		38/15	10.11.2015

Sekretariatets innstilling:

Redegjørelsen tas til orientering. Utvalget viderefører ordningen med årshjul og aktivitetsplan.

Vedlegg:

Utvalgets strateginotat.doc

SAKSUTREDNING:

Kommunelovens § 77 gir den juridiske rammen for kontrollutvalgets oppgaver og stadfester at kontrollutvalget skal forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne.

Kontrollutvalgets oppgaver utdypes nærmere i *Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner*. I tillegg gir Departementets veileder *Kontrollutvalgsboken* en detaljert beskrivelse av oppgavene. Forskriften følger vedlagt, og veilederen deles ut til medlemmene i møtet.

Kontrollutvalgets oppgaver kan deles inn fire deler, som i korte trekk oppsummeres slik:

1. Regnskapsrevisjon

- Påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.
- Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet.
- Avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret.
- Følge opp revisjonsmerknader.

2. Forvaltningsrevisjon

- Påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.
- Utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, som oversendes Kommunestyret for endelig vedtak.
- Avgi rapport om gjennomførte forvaltningsrevisjoner til kommunestyret.
- Følge opp kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapportene.
- Rapportere tilbake til kommunestyret om oppfølgingen av merknader i rapporten.

3. Selskapskontroll

- Påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.v.

Enebakk kontrollutvalg

- Utarbeide plan for selskapskontroll, som oversendes kommunestyret for endelig vedtak.
- Avgi rapport om gjennomført selskapskontroll til kommunestyret.

4. Annet tilsyn og kontroll

- Forestå et løpende tilsyn med forvaltningen, og kan med hjemmel i loven be om alle opplysninger som er nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Kontrollutvalgets eget strateginotat sist oppdatert 22. september 2010, følger vedlagt og sammenfatter de viktigste oppgavene og strategien for arbeidet. Vi foreslår at notatet tas opp til ny vurdering når utvalget har fått mer erfaring i arbeidet.

For å holde oversikt over oppgavene har kontrollutvalget en rullerende aktivitetsplan. I tillegg har utvalget vedtatt et årshjul som gir oversikt over tidspunkt for ulike orienteringer fra administrasjonen i kommunen. Aktivitetsplanen og årshjulet blir ajourført til hvert møte og legges fram under orienteringssaker. Sekretariatet foreslår at utvalget viderefører ordningen med aktivitetsplan og årshjul.

Ås, 2. november 2015

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Vedlegg:

- 1) Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.
- 2) Kontrollutvalgets strateginotat pr. 22.9.2010

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner

Dato	FOR-2004-06-15-905
Departement	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Publisert	I 2004 hefte 7
Ikrafttredelse	01.07.2004, 01.01.2005, 01.11.2007
Sist endret	FOR-2013-06-13-613 fra 01.07.2013
Endrer	FOR-1993-01-13-4044
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-1992-09-25-107-§77
Kunngjort	22.06.2004
Rettet	
Korttittel	Forskrift om kontrollutvalg i kommuner/fylkesk.

Kapitteloversikt:

- Kap. 1. Virkeområde (§1)
- Kap. 2. Kontrollutvalgets sammensetning. Utsifting av medlemmer (§§ 2 - 3)
- Kap. 3. Alminnelige regler om kontrollutvalgets ansvar og oppgaver (§§ 4 - 5)
- Kap. 4. Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon (§§ 6 - 8)
- Kap. 5. Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon (§§ 9 - 12)
- Kap. 6. Selskapskontroll (§§ 13 - 15)
- Kap. 7. Særlige oppgaver for kontrollutvalget (§§ 16 - 18)
- Kap. 8. Saksbehandling og sekretariat. (§§ 19 - 20)
- Kap. 9 Ikrafttredelse - overgangsregler (§§ 21 - 22)

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet (nå Kommunal- og moderniseringsdepartementet) 15. juni 2004 med hjemmel i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 77 nr. 11.

Endringer: Endret ved forskrifter 26 mai 2011 nr. 557, 6 des 2012 nr. 1151, 13 juni 2013 nr. 613.

Kap. 1. Virkeområde

§ 1. Virkeområde

Forskriften omfatter kommunens og fylkeskommunens kontrollutvalg, og gjelder utvalgets ansvar og oppgaver, regler om saksbehandling m.m. jf. kommuneloven § 77.

Kap. 2. Kontrollutvalgets sammensetning. Utsifting av medlemmer

§ 2. Valg og sammensetning

Kommunestyret og fylkestinget velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale og fylkeskommunale forvaltning på sine vegne. Utvalget skal ha minst tre medlemmer. Kommunestyret og fylkestinget velger selv medlemmer og varamedlemmer til utvalget, og blant medlemmene leder og nestleder.

Minst ett av utvalgets medlemmer skal velges blant kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer.

Utvalgets leder og nestleder har møte- og talerett i kommunestyret og fylkestinget når utvalgets saker behandles.

§ 3. Utskifting av medlemmer

Kommunestyret eller fylkestinget kan når som helst foreta nyvalg av utvalgets medlemmer. Ved utskifting av ett eller flere medlemmer av utvalget skal det foretas nyvalg av samtlige medlemmer i utvalget.

Kap. 3. Alminnelige regler om kontrollutvalgets ansvar og oppgaver

§ 4. Tilsyn og kontroll

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale eller fylkeskommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret eller fylkestinget, herunder påse at kommunen eller fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukket møte i kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer. Kommunestyret eller fylkestinget kan bestemme, i forskrift eller for ett enkelt møte, at kontrollutvalget ikke har rett til å være til stede i lukket møte i kommunestyret eller fylkestinget.

Utvalget kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens eller fylkeskommunens folkevalgte organer.

⁰ Endret ved forskrift 6 des 2012 nr. 1151 (i kraft 1 jan 2013).

§ 5. Innhenting av opplysninger

Kontrollutvalget kan hos kommunen eller fylkeskommunen, uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene. For kontrollutvalgets medlemmer og dets sekretariat gjelder forvaltningslovens alminnelige bestemmelser om taushetsplikt, jf. forvaltningsloven § 13 mv.

Dersom kommunen eller fylkeskommunen har egen ansatt revisor, kan kontrollutvalget be om adgang til revisjonens arbeidsdokumenter og kan kreve opplysninger av revisjonen.

Kap. 4. Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon

§ 6. Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap og kommunale eller fylkeskommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruksjer, eller avtaler med revisor.

§ 7. Uttalelse om årsregnskapet

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret eller fylkestinget. Uttalelsen avgis til kommunestyret eller fylkestinget. Kopi av uttalelsen skal være formannskapet/kommunerådet eller fylkesutvalget/fylkesrådet i hende tidsnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget.

§ 8. Oppfølging av revisjonsmerknader

Når revisor påpeker forhold i årsregnskapet, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 4, skal kontrollutvalget påse at dette blir fulgt opp.

Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte. Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader er blitt fulgt opp.

Kap. 5. Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon

§ 9. Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel.

Forvaltningsrevisjon kan utføres av andre enn den som er ansvarlig for revisjon av kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap eller et kommunalt eller fylkeskommunalt foretaks årsregnskap.

§ 10. Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

§ 11. Rapporter om forvaltningsrevisjon

Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, skal kontrollutvalget avgi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse, jf. § 8 i forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner.

§ 12. Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporter

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

Kap. 6. Selskapskontroll

§ 13. *Selskapskontroll*

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden

Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.

0 Endret ved forskrift 6 des 2012 nr. 1151 (i kraft 1 jan 2013).

§ 14. *Selskapskontrollens innhold*

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll).

Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3.

§ 15. *Rapportering om selskapskontrollen*

Kontrollutvalget fastsetter selv hvordan utført selskapskontroll skal rapporteres til utvalget, herunder hvilket innhold slik rapport skal ha. Et selskap som er omfattet av selskapskontrollen, og den som utøver kommunens eierfunksjon, skal alltid gis anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som omtales i rapporten. Eventuelle kommentarer skal frengå av rapporten.

Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av selskapskontroll skal kontrollutvalget avgi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvilke kontroller som er gjennomført samt om resultatene av disse.

Kap. 7. Særlige oppgaver for kontrollutvalget

§ 16. *Valg av revisjonsordning. Valg av revisor*

Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med annen revisor. Vedtaket treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.

Dersom kommunestyret eller fylkestinget vedtar å konkurranseutsette hele eller deler av revisjonen, foretar kommunestyret eller fylkestinget selv valg av revisor etter innstilling fra kontrollutvalget.

Valgt revisor tjenestegjør inntil ny revisor er valgt av kommunestyret eller fylkestinget.

§ 17. Saker om ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjedigelse

Der det er en egen revisjon i kommunen eller fylkeskommunen, avgir kontrollutvalget innstilling til kommunestyret eller fylkestinget om saker om ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjed av ansvarlig revisor.

Der det er en egen revisjon i kommunen eller fylkeskommunen, foretar kontrollutvalget ansettelse, suspensjon, oppsigelse og avskjedigelse av revisjonens øvrige personale når slik myndighet ikke er delegert til revisor.

§ 18. Budsjettbehandlingen

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapet/kommunerådets eller fylkesutvalgets/fylkesrådets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget.

Der kommunen eller fylkeskommunen har en egen revisjon avgir revisjonen innstilling til kontrollutvalget om budsjett for revisjonen.

Kap. 8. Saksbehandling og sekretariat.

§ 19. Saksbehandling. Møte- og talerett i kontrollutvalgets møter

Innkalling til møtet skal med høvelig varsel sendes utvalgets medlemmer, ordfører eller fylkesordfører og kommunens eller fylkeskommunens oppdragsansvarlig(e) revisor(er). Innkallingen skal inneholde en oversikt over de saker som skal behandles samt saksdokumenter.

Oppdragsansvarlig revisor, eller dennes stedfortreder, har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter og kan forlange sine uttalelser på møtet protokollert. Møteretten gjelder likevel ikke når sak som angår en revisors tilsetningsforhold behandles.

0 Endret ved forskrifter 26 mai 2011 nr. 557 (i kraft 1 juli 2011), 13 juni 2013 nr. 613 (i kraft 1 juli 2013).

§ 20. Sekretariat

Kommunestyret eller fylkestinget skal sørge for at kontrollutvalget har sekretariatsbistand som til enhver tid tilfredstiller utvalgets behov.

Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen. Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til kommunens eller fylkeskommunens administrasjon. Den som utfører revisjonsoppgaver for den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen, kan ikke utøve sekretariatsfunksjoner for kontrollutvalget. Det samme gjelder medlemmer av kontrollutvalget eller kommunestyret eller fylkestinget i den aktuelle kommunen eller fylkeskommunen.

Den som utfører sekretariatsfunksjon for kontrollutvalget er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir. Administrasjonssjefen har innenfor kontrollutvalgets myndighetsområde ikke instruksjons- eller avgjøringsmyndighet overfor sekretariatet.

0 Endret ved forskrift 6 des 2012 nr. 1151 (i kraft 1 jan 2013).

Kap. 9 Ikrafttredelse - overgangsregler

§ 21. Ikrafttredelse m.m.

Forskriften trer i kraft fra 1. juli 2004. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 13. januar 1993 nr. 4044 om kontrollutvalg.

Bestemmelsen i § 2 annet ledd med krav om at minst ett av kontrollutvalgets medlemmer skal velges blant kommunestyret eller fylkestingets medlemmer trer i kraft fra 1. november 2007.

Bestemmelsen i § 20 om sekretariatet trer i kraft fra 1. januar 2005.

§ 22. Overgangsregler

Kravet i § 10 om at kontrollutvalget senest ett år etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, skal vedta en plan for forvaltningsrevisjon, gjelder først fra ny valgperiode starter 1. november 2007. I inneværende valgperiode skal slik plan være utarbeidet innen 31. desember 2005. Tilsvarende gjelder for kravet i § 13 om at kommunestyret eller fylkestinget senest innen utgangen av året etter at det er konstituert skal utarbeide en plan for selskapskontroll.

Fram til 1. januar 2005 kan kommunens revisor utføre saksutredning og sekretærbistand for kontrollutvalget.

STRATEGINOTAT FOR KONTROLLUTVALGET I ENEBAKK KOMMUNE

1. INNLEDNING

Kontrollutvalget er hjemlet i kommunelovens §77 med tilhørende forskrift om kontrollutvalg av 15.juni 2004. Kommunestyret har det overordnede tilsynsansvar i kommunen.

Kontrollutvalgsfunksjonen ble opprett i 1993, og er relativt ny i den kommunale forvaltningen. Utvalgenes arbeid med å finne sin plass i det kommunale systemet pågår fortsatt. Strateginotatet er et redskap for å få en strukturert og tillitsvekkende saksbehandling i kontrollutvalget, og få avklart viktige spørsmål vedrørende kontrollutvalgets arbeid.

Nye bestemmelser i kommuneloven fra 01.07.04 og nye forskrifter om kontrollutvalg fra samme dato legges til grunn for strateginotatet. En del vesentlige endringer er foretatt i forhold til tidligere forskrift og behandles i notatet. Kommunal- og regionaldepartementet har fylldige kommentarer til forskriftene i vedlegg til rundskriv H-15/04.

Strateginotatet tar ikke for seg alle bestemmelsene i forskriften, men utdyper hvordan utvalget skal forholde seg for å løse oppgavene som er definert i forskriften. I strateginotatet omfatter begrepet "revisjon" den revisjonsordning kommunestyret har vedtatt.

2. KONTROLLUTVALGETS VIRKEOMRÅDE

Utvalgets virkeområde er definert i forskriftens § 1.

Kontrollutvalget er ment å være lovgivers mottrekk til den korrupsjonskulturen som ble avdekket mot slutten av 80 tallet, i enkelte kommuner. Et resultat av dette var at den allmenne tillit til kommunen ble svekket. Kontrollutvalgets hovedmål er å bidra til at den allmenne tillit til at kommunens oppgaver blir ivaretatt på best mulig måte.

Strategi:

- 2.1. Bidra til å øke kvalitet, effektivitet og sikkerhet i de interne kontrollrutinene.
- 2.2. Øyeblikkelig undersøkelser av rykteflom/presseoppslag som kan skade den allmenne tillit i den hensikt å forsøke å bekrefte eller avkrefte eventuelle påstander.
- 2.3. Bidra til å øke utnyttelsen av de kommunale ressurser med utgangspunkt i kommunale mål, oppnådde resultater.
- 2.4. Bidra til arbeidsrutiner/arbeidsforhold som kan forhindre at ansatte og kommunen kommer i en uheldig situasjon.

3. VALG OG SAMMENSETNING AV KONTROLLUTVALG

Valg og sammensetning til kontrollutvalg fremgår av forskriftens § 2 og kommunelovens § 77. Ved valg til kontrollutvalget må kommunestyret påse at bestemmelsene ivaretas. Utvalget skal ha minst 3 medlemmer, men kommunestyret i Enebakk har bestemt at kontrollutvalget i Enebakk skal ha 5 medlemmer.

Fra 1.nov. 2007 skal minst ett av utvalgets medlemmer velges blant kommunestyrets medlemmer. Av hensyn til å sikre at kommunestyret til enhver tid er representert i kontrollutvalget mener departementet at det kan være hensiktsmessig at også minst ett varamedlem sitter i kommunestyret.

Prinsipper for valg til kontrollutvalget kan fastsettes av kommunestyret. med hensyn til sammensetningen av kontrollutvalget, fordelingen mellom partiene og opposisjon kontra posisjon m.m. Kommunestyret i Enebakk har ikke fastsatt noen prinsipper om disse forhold. I henhold til § 3 i forskriften kan kommunestyret når som helst foreta nyvalg av utvalgets medlemmer. Kommunestyret må, ved en slik utskifting, foreta formelt nyvalg av samtlige medlemmer i utvalget, selv om ikke alle medlemmene blir skiftet ut.

Kontrollutvalget skal ha sin forankring i rollen som upartisk overvåker. Saksbehandlingen skal foregå kun ut fra et kontrollperspektiv og være upolitisk. Sammensetningen i utvalget må være av en karakter som bidrar til størst mulig tillit til utvalget.

Følgende forhold bør vurderes når valg til og sammensetningen av kommunens kontrollutvalg skal bestemmes.

Strategi:

- 3.1. Valg av kontrollutvalgets medlemmer bør gjennomføres etter valg til formannskapet av hensyn til de strenge krav til valgbarhet.
- 3.2. Ett medlem og et varamedlem av kontrollutvalget skal være kommunestyremedlem for å ivareta best mulig kommunikasjon med kommunestyre.
- 3.3. Kontrollutvalget bør ha en sammensetning som gir størst mulig tillit når det gjelder etikk, moral og kompetanse.

4. KONTROLLUTVALGETS ANSVAR

Kontrollutvalget utfører det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltning på vegne av kommunestyret og rapporterer direkte til dette. Kommunestyret kan pålegge kontrollutvalget å kontrollere enkeltsaker, men ikke styre utvalgets arbeid. Kontrollutvalget må ha en fri og uavhengig funksjon i kommunen.

Også andre organer enn revisjonen kan finne grunn til å legge saker frem for kontrollutvalget, og bør ha anledning til det. Det vil imidlertid være opp til utvalget å vurdere om en sak hører under utvalgets kontrollfunksjon. Utvalget er ikke et klageorgan for enkeltsaker.

Utvalget bør omtales i Enebakk kommunes årsberetning og tas med i oversikter over

kommunale organer forøvrig. Den allmenne kjennskap til kontrollutvalget må bedres, for at intensjonene med utvalget skal bli fulgt.

Kontrollutvalget har en selvstendig rolle i den kommunale forvaltningen. Utvalget må være bevisst på å ha en egenaktivitet slik at utvalget oppfattes som en reell kontrollinstans og ikke som et utvalg som arbeider på revisjonens premisser. Utvalgets arbeid vil imidlertid i stor grad være avhengig av de disponible ressurser revisjonen til enhver tid har, og bør i tillegg ha egne midler til disposisjon til ekstraordinære kontroller.

Kommunestyret bør bruke kontrollutvalget i kontrollspørsmål og det bør være en hensiktsmessig kommunikasjon mellom kommunestyret og kontrollutvalget.

Strategi:

- 4.1. Sørge for god kommunikasjon med kommunestyret.
- 4.2. Vise egenaktivitet og medvirke til målrettet kontroll av forvaltningen
- 4.3. Vise uavhengighet i kontrollarbeidet

5. REGNSKAPSREVISJON OG FORVALTNINGSREVISJON

Utvalgets oppgaver behandles i forskriftens kap. 4 Oppgaver ved regnskapsrevisjon og kap 5 Oppgaver ved forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget skal også påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning (§4).

Regnskapsrevisjon: Utvalget skal påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte og i samsvar med de bestemmelser som følger av lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk og andre instruksjoner og avtaler.

Forvaltningsrevisjon: Kontrollutvalgets skal påse at kommunens virksomhet blir gjenstand for forvaltningsrevisjon årlig. Minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret ble konstituert, skal det utarbeides en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av kommunestyret som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Tilsynsarbeidet er ikke begrenset til økonomiområdet, men skal også sikre at arbeidsoppgavene i forvaltningen blir utført i samsvar med de målsettinger som er fastlagt og at det nyttes systemer og rutiner som skaper rimelig sikkerhet og oversikt i forvaltningen. Utvalget må også ha for øye at gjeldende regelverk og vedtak blir fulgt, at politiske vedtak blir iverksatt og at delegert myndighet bli utøvet på en forsvarlig måte.

Utvalget skal påse at organisasjon, saksforberedelse og beslutningsprosess i de politiske organer og administrasjonen fungerer på en måte som garanterer oppfyllelse av alle faglige krav og ivaretar grunnleggende rettsikkerhetshensyn overfor kommunens innbyggere og andre som berøres av vedtakene.

Kontrollutvalget må ha en overveid fremgangsmåte når de skal gå inn i en sak. Utvalget skal ikke gå inn i en beslutningsprosess. Å engasjere seg for tidlig vil kunne føre til at man i saker kunne bli oppfattet som saksbehandler eller å ha påvirket saksbehandlingen. Utvalget bør

imidlertid være engasjert i forvaltningen på en måte som hindrer at det oppstår feil i saksbehandlingen som kan medføre feilaktige vedtak.

Strategi:

- 5.1. Å sørge for en offensiv forvaltningsrevisjon som måler den interne produktivitetsforbedring mot ressursdisponering, rettet mot de behov som kommunen har prioritert.
- 5.2. Utarbeide handlingsplaner som dekker utvalgets arbeidsområde i samsvar med forskriften og som er i samsvar med de disponible kontrollressurser.
- 5.3. Senest 12 måneder etter at forvaltningsrevisjon er forelagt kommunestyret skal administrasjonen gi kontrollutvalget en tilbakemelding om hvilke tiltak som er gjennomført som følge av rapporten.

6. ANDRE OPPGAVER

Kontrollutvalget har fått tillagt nye oppgaver i forskrift om kontrollutvalg av 16.06.04. Kap. 6 Selskapskontroll og kap. 7 Særlige oppgaver for kontrollutvalget omhandler disse oppgavene.

Med økt bruk av kommunale aksjeselskaper, stiftelser, overformynderiregnskaper og interkommunale selskaper vil noe av den kommunale virksomheten være utenfor kommunens forvaltning. Kontrollutvalget har imidlertid også et ansvar for å gjennomføre kontroll med kommunens interesser i slike selskaper.

Bare kommunestyret har myndighet til å velge revisjonsordning. Kommunestyret kan imidlertid pålegge kontrollutvalget å utrede spørsmålet om valg av revisjonsordning. Kontrollutvalget kan også av eget tiltak foreta en slik utredning og avgi innstilling til kommunestyret.

7. KOMPETANSE, KAPASITET OG FREMTIDIGE UTFORDRINGER

Kompetanse, innsikt og etikk er i tillegg til formelle spilleregler basisen for kontrollutvalgets praktiske virke. Kontrollutvalgets frie og uavhengige stilling stiller særlige krav til at utvalget er i stand til å vurdere konsekvensene av sine konklusjoner og handlemåter

Kontrollutvalget skal i det alt vesentlig utføre sine oppgaver i samarbeid med revisjonen, og vil derfor i stor grad være avhengig av revisjonens kapasitet og ressurser. For å styrke kontrollutvalgets frie stilling bør utvalget ha et eget budsjett. Kontrollutvalget vil dermed raskere kunne tre inn i en kontrollfase uavhengig av revisjonen og kommunestyre. Også med tanke på å styrke utvalgets kompetanse bør det legges til rette for muligheter til en viss kursvirksomhet for utvalgets medlemmer.

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har sekretariatsbistand som til enhver tid tilfredsstiller utvalgets behov (§20). Kommunens revisor kan ikke være sekretær, men vil kunne være saksbehandler for alle saker bortsett fra vurdering av revisjonsordningen. Kontrollutvalget må selv lage retningslinjer for sekretariatets oppgaver.

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

Forslaget skal følge innstillingen fra formannskapet til kommunestyret i forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen (§18).

Strategi:

- 7.1. Kontrollutvalget har et omfattende ansvar i en komplisert kommunal forvaltning og bør ha mulighet for å få tilført kompetanse rettet mot de oppgavene utvalget har.
- 7.2. Utvalget må være bevisst på å opprettholde en høy verdimeslige plattform og etiske verdier for å styrke utvalgets troverdighet og legitimitet.
- 7.3. Ved behandlingen av kontrollutvalgets årsrapporter, handlingsplaner etc. bør utvalget oppfordre kommunestyret til å gi signaler om forventninger til utvalget.
- 7.4. Kontrollutvalget skal bidra til å effektivisere kontrollvirksomheten. Gjennom bevisst utvelgelse og klare mål og handlingsplan for kontrollvirksomheten.

8. SAMARBEID OG SAMSPILL

Kontrollutvalg, revisjon og rådmann er avhengig av hverandres innsats for å sikre forvaltningens troverdighet. Dette må ses i lys av at kontrollutvalget skal ha kontroll og tilsynsoppgaver med administrasjonen, revisjonen og folkevalgte organer.

Det er viktig at revisjonen og kontrollutvalget fokuserer sitt behov for integritet og uavhengighet.

Strategi:

- 8.1. Ordføreren har møterett i kontrollutvalget og vil være et viktig kommunikasjonsledd mellom kontrollutvalg og kommunestyre.
- 8.2. Rådmann har ikke møterett i kontrollutvalget, men kan innkalles til møtene for å utvikle en god kommunikasjon og tillit mellom partene.
- 8.3. Enhetsledere bør med jevne mellomrom innkalles for samtaler for å utvikle en god kommunikasjon og tillit mellom partene.
- 8.4. Revisjonen har et selvstendig ansvar for å revidere kommuneregnskapet i samsvar med forskriftene om revisjon og god kommunal revisjonsskikk. I slike saker er revisjonen eget forvaltningsorgan og ikke underlagt kontrollutvalget.
- 8.5. Kontrollutvalget fører tilsyn med at revisjonsarbeidet foregår i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og bestemmelser. Utvalget må kunne kreve rapporter fra revisjonen og drøfte revisjonens kontrollopplegg.
- 8.6. Kontrollutvalget skal selv sørge for at det blir iverksatt undersøkelse og granskning ved mistanke om uregelmessigheter og misligheter.
- 8.7. Kontrollutvalget iverksetter kommunestyrets vedtatte forvaltningsrevisjonsprosjekter i samarbeid med revisjonen.

9. KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING

Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyre alle saker kontrollutvalget har ferdigbehandlet, enten som enkeltsaker eller i årsrapporten. Kontrollutvalget skal avgi uttalelse til kommunestyret i regnskapssaker. Utvalget avgjør selv den videre behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon og lager eventuelt innstilling til kommunestyret.

Kontrollutvalget avgir egen årsrapport til kommunestyret om sin virksomhet.

10. GENERELLE UTTALELSER OG FORHOLDET TIL ALLMENNHETEN OG MEDIA

Kontrollutvalgets møter skal foregå for åpne dører.

Prinsippet for kontrollutvalget må være varsomhet ved uttalelser til media og bør ikke omtale saker før de er ferdig behandlet. Utvalget bør holde seg til de faktiske forhold, noen former for «synsing» kan ikke aksepteres, da dette kan svekke tilliten til utvalget. Kontrollutvalget skal etter beste evne avdekke fakta og selv vurdere offentliggjøring. Saker som revisjonen har unntatt fra offentlighet, kan utvalget på selvstendig grunnlag vurdere offentliggjort. Spesiell varsomhet må vises i mislighets- og uregelmessighetsaker.

Kontrollutvalgets leder besvarer henvendelser fra media.

Utvalget avgjør selv hvilke saker som ligger under deres tilsynsområde. Alle henvendelser til kontrollutvalget skal besvares.

11. OPPFØRSEL I KONTROLLSPØRSMÅL

Kontrollutvalget må ha et bevisst forhold til sitt ansvars- og myndighetsområde og hvordan de opptrer og formulerer vedtak, uttalelser osv.

Det er viktig å opptre på en måte som ikke skaper inntrykk av at personlige eller andre særinteresser blir ivaretatt på fellesskapets bekostning.

Kontrollutvalget skal være et nøytralt utvalg, med et sterkt skille mellom politikk og kontrollfunksjonen, hvor alle handlinger og vedtak blir foretatt ut i fra et kontrollperspektiv.

Medlem av kontrollutvalget, som sitter i kommunestyret, kan komme i konflikt med skille mellom politikk og kontrollfunksjonen. Vedkommende skal representere sitt parti i kommunestyret, og samtidig ivareta sin funksjonen som kontrollutvalgets talsmann. Dette er en dobbeltrolle som kommunestyre må være klar over og innforstått med.

12. AVSLUTNING

Den stadige utviklingen i kommunen med nye utfordringer, samt kontrollutvalget med sitt brede

ansvarsområde, og arbeid med å finne sin plass i forvaltningen, vil kreve en kontinuerlig gjennomgåelse og revurdering av strategien. Målet er å få en profesjonell og forutsigbar saksbehandling, med et bredt samarbeid med kommunens aktører, for å oppnå en forvaltning som har en god allmenn tillit.

Enebakk, 22. september 2010

Thorbjørn Nerland
Leder.

Enebakk kontrollutvalg

Enebakk KU-39/15 Revisjonens oppgaver

Saksbehandler: Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	15/00350-1
Behandlingsrekkefølge		Møtedato
1 Enebakk kontrollutvalg	39/15	10.11.2015

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg:

Selskapsavtale for FDR IKS 2014 med vedtak.pdf

SAKSUTREDNING:

Revisors oppgaver er hjemlet i KommuneLO § 78 og nærmere beskrevet i vedlagte *Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner*.

Revisjonsordning i Enebakk kommune

Follo Distriktsrevisjon IKS (FDR) er kommunens revisor. FDR er organisert som et interkommunalt selskap med Nesodden, Enebakk, Ski og Ås som deltakere. Revisjonssjef er Steinar Neby. FDR har kontor i Ski, men en del av revisjonsarbeidet foregår i kommunene. Selskapets budsjett baserer seg på selvkost-prinsippet og inntektene kommer i hovedsak fra kommunene. Kontrollutvalget innstiller om selskapets refusjonskrav overfor kommunen i forbindelse med budsjettet for kontroll og tilsyn hver høst. Medlemmene, representert ved ordførerne, utgjør selskapets representantskap. FDR disponerer i dag ca 7,5 årsverk til faglige stillinger, hvorav ca. 2,5 er øremerket forvaltningsrevisjon.

Regnskapsrevisjon

Revisor skal vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lover og forskrifter, og om årsregnskapet gir uttrykk for den økonomiske virksomheten i regnskapsåret. Revisjonsarbeidet skal bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil.

Plan for revisjonsarbeidet med fokusområder legges frem for kontrollutvalget ved starten av hvert revisjonsår som går fra 1. mai til 30. april året etter. FDRs overordnede revisjonsstrategi 2015 ble behandlet av kontrollutvalget 9. september 2015.

I tillegg rapporterer revisjonen til kontrollutvalget to ganger pr. år: 31. oktober for første halvår i revisjonsåret og 30. april for hele året. Revisor deltar normalt i alle utvalgets møter og redegjør fortløpende for sitt arbeid og svarer på spørsmål.

Enebakk kontrollutvalg

Kontroll- og attestasjonsoppgaver

Foruten regnskapsrevisjon skal revisor også utføre kontroll, attestasjon eller bekrefte, gi uttalelser til ulike kompensasjons- og tilskuddsordninger og refusjonskrav. Dette gjelder bl.a momskompensasjon, kontroll av spillemiddelregnskaper og en rekke revisjonsuttalelser.

Forvaltningsrevisjon

Revisjonen utfører på bestilling fra kontrollutvalget forvaltningsrevisjonsprosjekter. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak. Enebakk får utført en til to forvaltningsrevisjoner pr år.

Ås, 2. november 2015

Lene H. Lilleheier/s./
Sekretær

Vedlegg: 1) FDRs selskapsavtale
2) Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner

SELSKAPSAVTALE FOR FOLLO DISTRIKTSREVISJON IKS

§ 1. Navn

Navnet på selskapet er Follo distriktsrevisjon IKS.

§ 2. Deltakerne i selskapet

Deltakere i selskapet er:

- Enebakk kommune, org.nr. 964 949 581, Prestegårdsvn. 4, 1912 Enebakk
- Frogn kommune, org.nr. 963 999 089, Rådhusvn. 6, 1440 Drøbak
- Nesodden kommune, org. nr. 944 383 565, Kongleveien 2, 1450 Nesoddtangen
- Oppegård kommune, org.nr. 944 384 081, Kolbotnvn. 30, 1410 Kolbotn
- Ski kommune, org.nr. 960 507 878, Idrettsvn. 8, 1400 Ski
- Ås kommune, org.nr. 964 948 798, Skoleveien 1, 1430 Ås

§ 3. Selskapets formål

Selskapet er et interkommunalt revisjonsselskap.

Selskapets formål er primært å

- utføre lovpålagte revisjonsoppgaver for deltakerne i henhold til Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992, kapittel 12 *Internt tilsyn og kontroll. Revisjon*, med tilhørende forskrifter. Revisjonsarbeidet omfatter regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Selskapet kan

- utføre revisjonsoppdrag for kommunale og interkommunale selskaper hvor deltakerne er eiere.
- utføre andre revisjonsoppdrag for deltakerne i samsvar med revisjonsstandardene eller etter avtale.
- utføre revisjonsoppdrag for andre innenfor gjeldende lover og forskrifter, herunder revisjonsoppdrag utenfor deltakerkommunenes geografiske og ansvarsmessige område.

§ 4. Hovedkontor

Selskapet har sitt hovedkontor i Ski kommune.

§ 5. Innskuddsplikt og eierandeler

Deltakerkommunene gjør ikke innskudd i selskapet, men hefter ubegrenset med følgende prosentandeler av selskapets samlede forpliktelser, beregnet i forhold til kommunens innbyggertall pr. 01.01.2012:

Enebakk kommune	9,1 prosentandeler
Frogn kommune	13,2 prosentandeler
Nesodden kommune	15,5 prosentandeler
Oppgård kommune	22,1 prosentandeler
Ski kommune	25,1 prosentandeler
Ås kommune	15,0 prosentandeler

Prosentandelen justeres av styret årlig. Ved fakturering legges innbyggertallet pr. 01.01 i regnskapsåret til grunn.

Nye deltakerkommuner godkjennes av kommunestyrene og nye eierandeler beregnes. Tilsvarende gjelder ved uttreden av deltakerkommune.

§ 6. Finansiering

Selskapets netto driftskostnader det enkelte driftsår fordeles på deltakerkommunene i forhold til innbyggertall, jfr § 5.

Deltakerkommunene skal ha utført revisjonstjenester – regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon – i forhold til kommunens andel av driftskostnadene.

Hver kommune skal godtgjøres med 150 timer forvaltningsrevisjon årlig som en grunntjeneste. Kommunene skal sikres lovens minimumskrav til forvaltningsrevisjon. Øvrig tilgjengelig forvaltningsrevisjonskapasitet i selskapet fordeles deretter etter en fordelingsnøkkel i forhold til innbyggertall, jfr § 5.

Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i deltakerkommunene utarbeides av de respektive kontrollutvalg i henhold til kontrollutvalgsforskriften § 18. Representantskapet vedtar selskapets budsjett for kommende kalenderår.

Revisjonskostnadene betales med en ½-part i januar og en ½-part i juni.

Selskapet kan påta seg tilleggsoppdrag. Slike oppdrag faktureres fortløpende.

§ 7. Representantskapet

Representantskapet er selskapets øverste myndighet og består av ordførerne i deltagerkommunene, med varaordførerne som personlige vararepresentanter. Valget skjer normalt for en periode på 4 – fire – år og følger kommunestyrets valgperiode.

Representantskapet velger selv leder og nestleder.

Hver representant har én stemme.

Den enkelte deltaker (kommunestyre) har instruksjonsmyndighet ovenfor sin/sine representant/-er i representantskapet.

§ 8. Representantskapets møter

Representantskapets leder innkaller til representantskapsmøte. Innkalling til representantskapsmøte skal skje skriftlig og minst fire uker før møtet. Tilsvarende frist gjelder for varsling av deltakerne i selskapet. Innkallingen skal inneholde en saksliste.

Representantskapsmøtet skal behandle:

1. Årsberetning og årsregnskap
2. Valg til styret
3. Valg av revisor
4. Overordnede mål og retningslinjer for driften
5. Budsjettforutsetninger og -rammer
6. Rammer for låneopptak og tilskudd fra deltakerne
7. Andre saker som er forberedt ved innkallingen

Møtelederen skal sørge for at det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av møtelederen og to av representantskapets medlemmer som velges ved møtets begynnelse.

Inngåelse av langsiktige samarbeidsavtaler avgjøres av representantskapet.

Ekstraordinært representantskapsmøte til behandling av særskilt angitte spørsmål skal innkalles med to ukers varsel når to styremedlemmer eller en av deltagerne ber om det eller om representantskapets leder finner behov for dette.

Daglig leder og styrets leder har møteplikt i representantskapet. Alle styremedlemmene og daglig leder har møte- og talerett.

Vedtak gjøres ved alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende. Stemmelikhet ved valg avgjøres ved loddtrekning.

§ 9. Styret

1. Styret i Follo distriktsrevisjon IKS velges av representantskapet og skal bestå av en representant og personlig vararepresentant fra hver av deltakerkommunene. Styremedlemmene velges for kommunestyreperioden på fire år. Styret sitter til nytt styre er valgt.
2. Den som er utelukket fra valg til kontrollutvalget i selskapets deltakerkommuner, jfr. Kommuneleven § 77, nr 2, kan heller ikke velges inn i selskapets styre.
3. Daglig leder har innstillings-, møte- og talerett i styremøter, om styret ikke for det enkelte tilfellet bestemmer noe annet.
4. Hvert styremedlem har en stemme.
5. Styremøter avholdes når lederen finner det påkrevd eller når minst en tredjedel av styrets medlemmer krever det. Innkallingen skal skje med rimelig varsel og skal, så langt mulig, inneholde en saksliste utarbeidet av styrelederen. Innkallingen skal også sendes til deltakerkommunene.

6. Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er tilstede, deriblant leder eller nestleder. Som styrets beslutning gjelder det som flertallet av de møtende – men likevel mer enn 1/3-del av samtlige styremedlemmer – har stemt for. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.
7. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål, selskapsavtalen, selskapets årsbudsjett og andre vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet.
8. Styret ansetter daglig leder og påser at den til enhver tid gjeldende forskrift om krav til revisors kvalifikasjoner ivaretas. Styret har instruksjonsmyndighet overfor daglig leder i saker som ikke er av revisjonsfaglig art.
9. Representant for de ansatte har møte- og talerett i styret når disse behandler saker som gjelder forholdet mellom selskapet som arbeidsgiver og de ansatte. Vedkommende har ikke rett til å delta i behandlingen av saker som gjelder arbeidsgivers forberedelse til forhandlinger med arbeidstakerne, arbeidskonflikter, rettsvister med arbeidsgiverorganisasjoner eller oppsigelse av tariffavtaler.
10. Styret godtgjøres etter retningslinjer og satser som gjelder for lignende/tilsvarende styre, råd og utvalg for folkevalgte i vertskommunen, med mindre representantskapet bestemmer annet.

§ 10. Daglig leder

1. Daglig leder skal forestå den daglige ledelse av selskapet og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret gir vedrørende driften av selskapet.
2. Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter selskapets forhold er av uvanlig art eller av stor betydning. Slike saker kan den daglige leder bare avgjøre når styret i den enkelte sak har gitt daglig leder myndighet til det, eller når styrets beslutning ikke kan avvendes uten vesentlig ulempe for selskapets virksomhet. Styret skal i så fall snarest mulig underrettes om saken.
3. Daglig leder har ansettelsesfullmakt innenfor budsjetttrammene og instruksjonsmyndighet ovenfor øvrige ansatte i selskapet.
4. Daglig leder er representantskapets og styrets sekretær og saksbehandler. Vedkommende har tale- og forslagsrett i styrets møter, dersom ikke styret i enkeltsaker vedtar at vedkommende ikke skal kunne møte.

§ 11. Organisering av tilsynsfunksjoner

Daglig leder skal til enhver tid holde styret orientert om forhold av betydning for virksomheten, herunder økonomi- og personalforhold. Vedkommende skal rapportere til styret på en slik måte og så ofte som situasjonen tilsier det og styret for øvrig måtte bestemme.

Styret skal sørge for at representantskapet til enhver tid har nødvendig oversikt og i tide kan forberede nødvendige disposisjoner. Representantskapets møtebøker skal fortløpende sendes til deltakerne.

§ 12. Representasjon og signatur

1. Styret representerer selskapet utad og tegner dets firma. Styret kan delegere til daglig leder sammen med ett styremedlem retten til å tegne firmaet. Slik delegasjon må meldes til Foretaksregisteret.
2. Daglig leder representerer selskapet i saker i den daglige driften som faller inn under daglig leders myndighet, jfr. § 11.

§ 13. Lån og garantistillelse

Representantskapet vedtar rammer for virksomhetens låneopptak - begrenset til kr 0,5 mill. Låneopptak skal godkjennes av departementet, jf. kommuneloven § 50 nr. 1.

Virksomheten kan ikke stille garanti eller pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser.

§ 14. Arbeidsgiveransvar

Styret har arbeidsgiveransvaret for de personer som til enhver tid er ansatt i selskapet. Arbeidstakernes rettigheter etter lov og avtaleverk skal i sin helhet ivaretas av styret.

Styret fastsetter rammene og lønn til daglig leder.

§ 15. Regnskap

1. Regnskapet skal avgis etter kommunale regnskapsprinsipper.
2. Styret og daglig leder avlegger regnskapet og fastsettes av representantskapet.

§ 16. Endringer i selskapsavtalen

Endringer av selskapsavtalen må vedtas av de enkelte kommunestyreter.

§ 17. Uttreden

Den enkelte deltaker kan med 12 måneders skriftlig varsel til styret si opp sitt deltakerforhold i selskapet og kreve seg utløst av dette, jfr Lov om interkommunale selskaper § 30. Uttreden kan kun skje pr 31.12.

Utløsningssummen fastsettes til andelens nettoverdi ved oppsigelsesfristens utløp. Utløsningssummen kan likevel ikke overstige verdien av deltakerens innskudd.

Ved uttreden fra selskapet hefter deltakeren for sin andel av selskapsforpliktelsene på uttredelsestidspunktet, jfr. § 5 i selskapsavtalen.

§ 18. Oppløsning og avvikling

Selskapet kan oppløses dersom deltakerne er enige om det. Forslag til oppløsning av selskapet må vedtas enstemmig av representantskapet, jfr. Lov om interkommunale selskaper § 32.

Ved avvikling overtas arbeidsgiveransvaret for de ansatte i Follo distriktsrevisjon IKS av eierkommunene etter eierandelene i § 5. Eventuelle tvister i forbindelse med det økonomiske oppgjøret etter oppløsning avgjøres ved voldgift, jfr. selskapsavtalens § 20, om ikke annen løsning følger av lov eller forskrift.

Ved oppløsning blir eiendeler og gjeld å fordele mellom de deltagende kommuner etter den fordelingsnøkkel som følger av avtalens § 5.

§ 19. Voldgift

Eventuell tvist om forståelsen av selskapsavtalen og om fordeling av eiendeler og gjeld i forbindelse med det økonomiske oppgjøret etter oppløsning, avgjøres endelig av en voldgiftsnemnd på tre medlemmer som oppnevnes av fylkesmannen, om ikke annen ordning følger av lov eller forskrift.

§ 20. Øvrige bestemmelser

For øvrig gjelder den til enhver tid gjeldende Lov om interkommunale selskaper.

Selskapsavtalen er fastsatt av kommunestyrene i vedtak:

Enebakk kommunestyre	16.09.2013..PS 58/2013.....
Frogn kommunestyre	09.12.2013 KS-146/13.....
Nesodden kommunestyre	20.06.2013 KST-63/13.....
Oppegård kommunestyre	25.02.2013 KST-2/2013.....
Ski kommunestyre	19.06.2013 KST-44/13.....
Ås kommunestyre	09.10.2013 KS-62/13.....

Denne avtalen er utarbeidet i 7 eksemplarer. Ett til hver av deltakerne og ett til selskapet.

Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.

Dato	FOR-2004-06-15-904
Departement	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Publisert	I 2004 hefte 7
Ikrafttredelse	01.07.2004
Sist endret	FOR-2012-12-06-1152 fra 01.01.2013
Endrer	FOR-1993-01-13-4045, FOR-1997-08-13-1542
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-1992-09-25-107-§78, LOV-1992-09-25-107-§79
Kunngjort	22.06.2004
Rettet	
Korttittel	Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskomm.

Kapitteloversikt:

Kap. 1. Virkeområde (§1)

Kap. 2. Regnskapsrevisjon (§§ 2 - 5)

Kap. 3. Forvaltningsrevisjon (§§ 6 - 8)

Kap. 4. Dokumentasjon (§§ 9 - 10)

Kap. 5. Krav til revisors kvalifikasjoner mv. (§§ 11 - 12)

Kap. 6. Nærmere krav til revisors uavhengighet og objektivitet (§§ 13 - 15)

Kap. 7. Avtale med annen revisor - skifte av revisor, fratreden og overføring av revisjonsoppdrag (§§ 16 - 18)

Kap. 8. Revisors møteplikt, møterett, opplysningsplikt og begrensninger i taushetsplikten mv. (§§ 19 - 22)

Kap. 9. Ikraftreden (§23)

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet (nå Kommunal- og moderniseringsdepartementet) 15. juni 2004 med hjemmel i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 78 og § 79.

Endringer: Endret ved forskrifter 18 des 2009 nr. 1726, 6 des 2012 nr. 1152.

Kap. 1. Virkeområde

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder ved

- a) revisjon av kommuners og fylkeskommuners årsregnskap.
- b) revisjon av kommunale og fylkeskommunale foretaks årsregnskap, jf. kommuneloven kap. 11.

- c) forvaltningsrevisjon av kommuner og fylkeskommuner, derunder kommunale og fylkeskommunale foretak, jf. kommuneloven kap. 11.

Kap. 2. Regnskapsrevisjon

§ 2. Revisjonsplikt

Kommunestyret og fylkestinget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap og kommunalt eller fylkeskommunalt foretaks årsregnskap, blir revidert av revisor som tilfredsstillter kravene i kommuneloven § 79 og kap. 5 og 6 i denne forskrift. Det skal velges én revisor for revisjon av kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap. Revisjon av kommunale eller fylkeskommunale foretaks (KF eller FKF) årsregnskap kan foretas av annen revisor enn den som er valgt for revisjon av kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap.

Revisjon som nevnt i første ledd kan utføres av revisor ansatt i kommunen eller fylkeskommunen, en interkommunal revisjonsenhet, eller av et revisjonsselskap. Der en interkommunal revisjonsenhet eller et revisjonsselskap er valgt, skal revisjonsenheten eller selskapet utpeke en ansvarlig revisor for hvert oppdrag (oppdragsansvarlig revisor).

§ 3. Revisjonens innhold

Revisor skal ved revisjon av årsregnskapet vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrifter, derunder om det gir et uttrykk for den økonomiske virksomhet i regnskapsåret og stillingen ved årsskiftet som er i overenstemmelse med god kommunal regnskapsskikk. Videre skal revisor

- a) se etter at beløpene i kommunens/fylkeskommunens eller det kommunale/fylkeskommunale foretakets årsregnskap stemmer med regulert budsjett slik det fremstår etter gyldige vedtak/endringer fattet på riktig beslutningsnivå, og at vesentlige avvik er redegjort for i årsberetningen.
- b) vurdere om opplysninger i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet.

Revisor skal vurdere om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lover og forskrifter.

Revisor skal se etter at den revisjonspliktige har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Konstateres det misligheter ved revisjon, eller på annen måte, skal revisor straks sende foreløpig innberetning til kontrollutvalget. Når saksforholdet er nærmere klarlagt skal revisor sende endelig innberetning til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av innberetningen til administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet.

§ 4. Revisors plikter

Revisjonen skal planlegges, gjennomføres og rapporteres slik lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk krever, herunder vurdere risikoen for at det kan foreligge feilinformasjon i årsregnskapet som følge av misligheter og feil.

Revisor skal skriftlig påpeke følgende forhold overfor kontrollutvalget med kopi til administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet:

1. mangler ved plikten til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger,
2. feil og mangler ved organiseringen av den økonomiske internkontrollen,
3. misligheter,

4. feil som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet,
5. om det ikke er redegjort for vesentlige avvik mellom beløpene i den revisjonspliktiges årsregnskap og regulert budsjett slik det fremstår etter gyldige vedtak/endringer fattet på riktig beslutningsnivå,
6. begrunnelse for manglende underskrift ved bekreftelser overfor offentlige myndigheter som gis i henhold til lov eller forskrift, og
7. begrunnelse for å si fra seg oppdrag etter § 16.

Brev med påpekninger som nevnt i denne paragraf skal nummereres fortløpende.

0 Endret ved forskrift 6 des 2012 nr. 1152 (i kraft 1 jan 2013).

§ 5. Revisjonsberetningen

Revisor skal avgi revisjonsberetning uten unødig opphold etter at årsregnskapet er avlagt og senest 15. april. Revisjonsberetning skal avgis også der årsregnskap ikke foreligger eller er ufullstendig.

Revisjonsberetningen avgis til kommunestyret eller fylkestinget. Det skal sendes kopi til kontrollutvalget, formannskapet eller fylkesutvalget, og administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet.

I revisjonsberetningen skal revisor bekrefte at revisjonen er utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk.

Revisor skal ved revisjon av årsregnskapet vurdere om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et uttrykk for den økonomiske virksomhet i regnskapsåret og stillingen ved årsskiftet som er i overensstemmelse med god kommunal regnskapskikk.

I revisjonsberetningen skal revisor uttale seg om følgende forhold:

1. om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov, forskrifter og god kommunal regnskapskikk,
2. om de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og om beløpene i den revisjonspliktiges årsregnskap stemmer med regulert budsjett,
3. om opplysninger i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet, og om forslag til anvendelse av regnskapsmessig overskudd eller dekning av regnskapsmessig underskudd, er i samsvar med lov og forskrifter,
4. om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Dersom årsregnskapet ikke gir de opplysninger om den revisjonspliktiges virksomhet i regnskapsåret og stilling ved årsskiftet som burde vært gitt, skal revisor presisere dette eller ta forbehold og eventuelt gi nødvendige tilleggsopplysninger i sin beretning

Finner revisor at årsregnskapet ikke bør vedtas slik det foreligger, skal dette angis særskilt.

Kap. 3. Forvaltningsrevisjon

§ 6. Revisjonsplikt

Kommunens eller fylkeskommunens virksomhet skal være gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel. Forvaltningsrevisjon kan utføres av andre enn den som er ansvarlig for revisjon av kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap, eller et kommunalt eller fylkeskommunalt foretaks årsregnskap.

Der en interkommunal revisjonsenhet, et revisjonsselskap eller annet foretak/selskap er valgt, skal revisjonsenheten eller selskapet utpeke en ansvarlig forvaltningsrevisor for hvert oppdrag (oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor).

§ 7. Forvaltningsrevisjonens innhold

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. Herunder om

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
- c) regelverket etterleves,
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området, og det skal etableres revisjonskriterier for det enkelte prosjekt.

§ 8. Rapportering om forvaltningsrevisjon

Revisor skal fortløpende rapportere til kontrollutvalget om resultatene av gjennomførte forvaltningsrevisjoner.

Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet skal gis anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som fremgår av rapporten. Administrasjonssjefens eller kommune-/fylkesrådets kommentarer skal fremgå av rapporten.

Der et kommunalt/fylkeskommunalt foretak er gjenstand for forvaltningsrevisjon, skal styret og daglig leder gis anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som fremgår av rapporten.

Kap. 4. Dokumentasjon

§ 9. Dokumentasjon av revisjonens utførelse

Revisor skal dokumentere hvordan revisjonen er gjennomført, samt resultatet av revisjonen, på en måte som er tilstrekkelig til å kunne underbygge og etterprøve revisors konklusjoner. Forhold som tilsier at det kan foreligge misligheter eller feil, skal dokumenteres særskilt med angivelse av hva revisor har foretatt seg i den anledning.

Dersom revisor sier fra seg oppdraget og i denne forbindelse fraråder en annen revisor å påta seg oppdraget i henhold til § 17, skal dette dokumenteres og begrunnes. Også en ny revisors begrunnelse for å påta seg et oppdrag i strid med den tidligere revisors råd skal dokumenteres.

Ved utføring av rådgivning og andre tjenester for revisjonspliktig skal revisor kunne dokumentere oppdragets art, omfang og eventuell anbefaling.

§ 10. Oppbevaring

Revisor skal oppbevare dokumentasjon, nummererte brev og annen korrespondanse etter denne forskrift på en ordnet og betryggende måte i minst 10 år. Det samme gjelder korrespondanse i tilknytning til rådgivning.

Originaldokument av papir kan erstattes av kopi i annet medium. I så fall skal papiroriginalen oppbevares på en velordnet måte i 3 år og 6 måneder etter slutten av regnskapsåret som dokumentet gjelder. Dokumentasjon som lagres elektronisk, skal oppbevares og gjengis i standard dataformat.

Kap. 5. Krav til revisors kvalifikasjoner mv.

§ 11. *Krav til utdanning og praksis for oppdragsansvarlig revisor*

Den som er oppdrags ansvarlig for revisjon av årsregnskap for en revisjonspliktig etter denne forskrift skal ha bestått eksamen til bachelor i revisjon eller høyere revisoreksamen (master i revisjon) iht. Finanstilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor, og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor skal ha minimum tre års utdanning fra universitet/høyskole.

0 Endret ved forskrifter 18 des 2009 nr. 1726 (i kraft 21 des 2009), 6 des 2012 nr. 1152 (i kraft 1 jan 2013).

§ 12. *Krav tilandel mv. for oppdragsansvarlig revisor*

Den som skal ansettes som revisor i kommune eller fylkeskommune, eller gis ansvar for revisjonsoppdrag for kommuner, fylkeskommuner eller kommunale eller fylkeskommunale foretak, må

1. ha ført en hederligandel,
2. være i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, og
3. være myndig.

Kap. 6. Nærmere krav til revisors uavhengighet og objektivitet

§ 13. *Spesielle krav til uavhengighet*

Den som foretar revisjon etter denne forskrift kan ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.

Den som foretar revisjon kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

Den som foretar revisjon kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

§ 14. *Rådgivningstjenester mv.*

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune etter denne forskrift kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, dersom dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet.

Den som foretar revisjon kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges egne ledelses- og kontrolloppgaver.

Den som foretar revisjon kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige. Unntak fra dette gjelder ved bistand i skattesaker etter domstolsloven § 218.

§ 15. Dokumentasjon av uavhengighet

Den som foretar revisjon skal løpende vurdere sin uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

En skriftlig egenvurdering om oppdragsansvarlig revisors uavhengighet skal følge alle tilbud om revisjon.

Kap. 7. Avtale med annen revisor - skifte av revisor, fratreden og overføring av revisjonsoppdrag

§ 16. Revisors rett til å si fra seg sitt oppdrag

Der en kommune eller fylkeskommune har tildelt revisjonsoppdrag til revisor etter en anbudsrunde, har revisor for revisjon av årsregnskap etter denne forskrift rett til å si fra seg oppdraget som revisor når revisor under sitt arbeid har avdekket og påpekt vesentlige brudd på lov og forskrifter som den revisjonspliktige er underlagt, og den revisjonspliktige ikke iverksetter nødvendige tiltak for å rette på forholdene.

Dersom det ikke foreligger forhold som nevnt i første ledd har revisor bare rett til å ensidig si fra seg oppdraget dersom revisor ikke gis mulighet til å oppfylle sine plikter etter lov eller forskrift, eller det foreligger andre særlige grunner.

Revisor skal gi den revisjonspliktige rimelig forhåndsvarsel før vedkommende sier fra seg oppdraget som revisor.

§ 17. Ny revisor

Før en revisor påtar seg å revidere årsregnskap for en revisjonspliktig etter denne forskrift som ansvarlig revisor, skal revisoren be om en uttalelse fra den revisjonspliktiges forrige revisor om hvorvidt det foreligger forhold som tilsier at en ny revisor ikke bør påta seg oppdraget. Den forrige revisoren skal uten ugrunnet opphold opplyse skriftlig om begrunnelsen for sin fratreden.

Den revisjonspliktiges forrige revisor skal uten hinder av taushetsplikten gi opplysninger og dokumentasjon om sitt revisoroppdrag når den nye revisoren ber om det og dette kan ha betydning for den fremtidige revisjonen.

Dersom en revisor påtar seg oppdraget i strid med den forrige revisors råd, skal begrunnelse for dette dokumenteres.

§ 18. Overføring av revisjonsoppdrag ved sammenslutning og omorganisering

Ved sammenslutning av revisjonsselskaper fortsetter det sammensluttede selskap de revisjonsoppdrag som selskapene før sammenslutningen hadde for revisjonspliktige etter denne forskrift. Det samme gjelder ved selskapsrettslig omorganisering av revisjonsselskapet. Bestemmelsene foran får tilsvarende anvendelse når personlig drevet revisjonsvirksomhet opptas i revisjonsselskap.

Adgangen til overføring av revisjonsoppdrag etter første ledd medfører ingen innskrenkninger i oppdragsgivers adgang til å bytte revisor.

Person eller selskap som nevnt i første ledd skal uten ugrunnet opphold gi skriftlig melding om sammenslutning, omorganisering eller opptak til oppdragsgiveren.

Kap. 8. Revisors møteplikt, møterett, opplysningsplikt og begrensninger i taushetsplikten mv.

§ 19. Revisors møteplikt og møterett i kommunestyret/fylkestinget

Oppdragsansvarlig revisor eller dennes stedfortreder har møteplikt i kommunestyrets eller fylkestingets møter når saker som har tilknytning til revisors oppdrag skal behandles.

For øvrig har oppdragsansvarlig revisor eller dennes stedfortreder møterett i kommunestyret eller fylkestinget.

§ 20. Opplysningsplikt til kommunen/fylkeskommunen

Oppdragsansvarlig revisor skal innenfor rammen av oppdraget gi opplysninger om forhold vedrørende den revisjonspliktige etter denne forskrift som revisor har fått kjennskap til under revisjonen, når dette kreves av et medlem av kommunestyret/fylkestinget eller kontrollutvalget.

Får revisor utenfor møte anmodning om å gi informasjon til et medlem av kommunestyret/fylkestinget eller kontrollutvalget, kan revisor kreve å få gi svar i møte.

§ 21. Begrensninger i taushetsplikten

Uten hinder av revisors taushetsplikt kan oppdragsansvarlig revisor avgi forklaring og fremlegge dokumentasjon vedrørende revisjonsoppdrag eller andre tjenester til politiet når det er åpnet etterforskning i straffesak. Revisor kan videre underrette politiet dersom det i forbindelse med revisjonsoppdrag eller andre tjenester fremkommer forhold som gir grunn til mistanke om at det er foretatt en straffbar handling.

Uten hinder av revisors taushetsplikt kan revisor gi opplysninger til skatteetaten om en persons forbindelse med kommunen eller fylkeskommunen, der det er nødvendig for å fremme skatteetatens kontroll oppgaver etter lov, forskrift eller instruks.

Revisors taushetsplikt er ikke til hinder for at kontrollører engasjert av bransjeorganisasjoner kan foreta kontroll av utførelsen av revisjonen, herunder av skriftlig dokumentasjon.

§ 22. Taushetsplikt for revisors medarbeidere

Revisors taushetsplikt etter kommuneloven § 78 nr. 7 gjelder tilsvarende for revisors medarbeidere.

Kap. 9. Ikrafttreden

§ 23. Ikrafttreden

Forskriften trer i kraft fra 1. juli 2004. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 13. januar 1993 nr. 4045 om revisjon og forskrift 13. august 1997 nr. 1542 om kvalifikasjonskrav for kommune-, fylkes- og distriktsrevisjon.

Enebakk kontrollutvalg

Enebakk KU-40/15 Sekretariatets oppgaver

Saksbehandler: Lene H. Lilleheier	Saksnr.: 15/00353-1
Behandlingsrekkefølge	Møtedato
1 Enebakk kontrollutvalg	40/15 10.11.2015

Sekretariatets innstilling:
Saken tas til orientering.

Vedlegg:
FIKShovedoppgaver4.pdf, Vedtekter.pdf

SAKSUTREDNING:

Follo interkommunale kontrollutvalgssekretariat (FIKS) ble dannet av kommunene i Follo for 10 år siden (Nesodden kom med fra 2010) for å yte sekretariatsbistand til kontrollutvalgene i de syv deltakerkommunene. Jf. vedlagte vedtekter.

Kontrollutvalgslederne utgjør styret for FIKS og har myndighet i forhold til driften av sekretariatet. Det enkelte kontrollutvalg fastsetter for øvrig sekretariatets arbeidsoppgaver.

FIKS sine hovedoppgaver er å forberede utvalgsmøtene, være møtesekretær og følge opp møtene. Jf. vedlagte oversikt.

Sekretariatet består av sekretariatsleder/kontrollsjef Jan T. Løkken som er sekretær for fire utvalg, og undertegnede som er ansatt som rådgiver i 60% stilling, og sekretær for to utvalg i tillegg til Enebakk.

Kommuneloven § 77 nr. 10 bestemmer at kommunestyret skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget. Nærmere bestemmelser er gitt i § 20 i forskrift om kontrollutvalg. Disse dokumentene finnes på kontrollutvalgets egen side på internett: www.follofiks.no og på www.lovdatabasen.no.

Ås, 2. november 2015

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Vedlegg: 1. Vedtekter for FIKS
2. FIKS-hovedoppgaver

VEDTEKTER
FOR FOLLO INTERKOMMUNALE
KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT
(FIKS)

KAP. 1. SEKRETARIATETS RETTSLIGE STATUS

1.1

Follo Interkommunale Kontrollutvalgs Sekretariat (heretter kalt FIKS) er en interkommunal virksomhet som er opprettet med hjemmel i kommunelovens § 27 av 25. sept 1992 (heretter kalt KL).

1.2

Sekretariatet er ikke eget rettssubjekt, men er et samarbeidstiltak mellom deltakende kommuner.

KAP. 2. DELTAKERE I SEKRETARIATET

Deltakere i sekretariatet er:

Enebakk kommune, organisasjonsnummer 964 949 581, Prestegårdsveien 4, 1912 Enebakk

Frogn kommune, organisasjonsnummer 963 999 098, Rådhusveien 6, 1440 Drøbak

Nesodden kommune, organisasjonsnummer 944 383 565, Vardenbakken 99, 1451 Nesoddtangen¹

Oppegård kommune, organisasjonsnummer 944 384 081, Kolbotnvn 30, 1410 Kolbotn

Ski kommune, organisasjonsnummer 960 507 878, Idrettsveien 8, 1400 Ski

Vestby kommune, organisasjonsnummer 943 485 437, Rådhusgt 1, 1540 Vestby

Ås kommune, organisasjonsnummer 964 948 798, Skoleveien 1, 1430 Ås

KAP. 3. SEKRETARIATETS FORMÅL

FIKS skal yte sekretariatsbistand til deltakende kommuners kontrollutvalg i samsvar med de til en hver tid gjeldende bestemmelser i KL og forskrifter om kontrollutvalg fastsatt med hjemmel i KL.

Dersom styret beslutter det, kan det ytes bistand til andre kommuner enn deltakerkommunene.

---

¹ Opptatt som deltaker etter vedtak i kommunestyrene i

Ski 13.10.2010

Ås 13.10.2010

Enebakk 25.10.2010

Oppegård 27.10.2010

Vestby 7.02.2011

KAP. 4. SEKRETARIATETS OPPGAVER

Sekretariatet skal være sammensatt slik at så vel vanlige sekretariatsoppgaver som spesifikke fagoppgaver i forhold til forskrift om kontrollutvalg kan utføres av sekretariatet.

KAP. 5. VERTSKOMMUNE

Sekretariatet har kontor i Ås kommune, som også er sekretariatets vertskommune.

KAP. 6. INNSKUDDSPLIKT, EIERANDELER OG DELTAKERANSVAR

6.1

Deltakerne i sekretariatet svarer ikke innskudd.

6.2

Sekretariatets driftsutgifter fordeles med et likt basistilskudd på hver kommune som utgjør 50 % av driftskostnadene og de resterende 50 % av driftskostnadene fordeles etter folketall.

Avtalt driftstilskudd betales til vertskommunen innen 01.05. hvert år.

6.3

Den enkelte deltaker er utad 100 % ansvarlig for sekretariatets forpliktelser, men kan umiddelbart deretter kreve refundert fra de øvrige deltakere deres andel etter ovenstående fordelingsnøkkel.

KAP. 7. STYRET

7.1

Sekretariatet ledes av et styre.

Styret, som velges for kommunestyreperioden på 4 - fire - år, har ett medlem fra hver kommune. Styret består av lederne i kommunenes kontrollutvalg med nestlederne som personlige varamedlemmer. Styret sitter inntil nytt styre er valgt.

Styret utpeker selv styrets leder og dets nestleder.

7.2

Sekretariatets leder, som er styrets sekretær, har møteplikt i styremøter og har rett til å uttale seg, jf også pkt. 8.2.

7.3

Hvert medlem har en stemme.

Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede.

Som styrets beslutning gjelder det som flertallet av de møtende – men likevel minst 1/3-del av samtlige styremedlemmer – har stemt for. Ved stemmelikhet er styreleders stemme avgjørende.

7.4

Styrets oppgave er å påse at sekretariatet drives i samsvar med fastsatt formål, vedtekter, årsbudsjett og andre vedtak og retningslinjer fastsatt av kommunene.

Styret utarbeider forslag til budsjett og økonomiplan i samsvar med de retningslinjer som kommunene fastsetter.

Styret kan ikke ta opp lån.

7.5

Styret ansetter leder av sekretariatet. Styret har instruksjonsmyndighet overfor leder av sekretariatet i forhold til selve driften av sekretariatet. Det enkelte kontrollutvalg fastsetter for øvrig sekretariatets arbeidsoppgaver.

KAP. 8. LEDER AV SEKRETARIATET

8.1

Sekretariatet skal ha en daglig leder som skal forestå den daglige ledelsen av sekretariatet og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret gir. Leder av sekretariatet ansetter øvrige ansatte.

8.2

Leder av sekretariatet er styrets sekretær og saksbehandler. Leder av sekretariatet har tale- og forslagsrett i styrets møter, dersom ikke styret i enkeltsaker vedtar at vedkommende ikke skal kunne møte.

8.3

Leder av sekretariatet skal holde styret orientert om alle forhold av betydning for driften av sekretariatet. Leder av sekretariatet skal rapportere til styret på en slik måte og så ofte som situasjonen tilsier det og som styret for øvrig måtte bestemme.

KAP. 9. SEKRETARIATETS REGNSKAP, BUDSJETT M.V.

9.1

Sekretariatets budsjett skal følge kommunale budsjettforskrifter.

9.2

Sekretariatets regnskap skal føres av vertskommunen. Regnskapet skal føres og avgis etter kommunale regnskapsprinsipper.

9.3

Vertskommunens revisor reviderer sekretariatets regnskap.

9.4

Regnskap og årsberetning sammen med revisjonsrapporten forelegges for den enkelte deltaker (kommunestyret) som melding.

KAP. 10. PERSONVERN OG KOMMUNAL FORVALTNING

10.1

De alminnelige regler i bl.a. KL., forvaltningsloven og offentlighetsloven gjelder for sekretariatet.

KAP. 11. VERTSKOMMUNEN (ARBEIDSGIVERANSVAR)

11.1

Vertskommunen har det formelle arbeidsgiveransvar for de ansatte i sekretariatet. Kommunestyret i vertskommunen gir ved oppretting av sekretariatet styret fullmakt til å utøve arbeidsgiveransvaret fullt ut.

Kommunestyrets overføring av myndighet til styret er en forutsetning for sekretariatets uavhengighet i forhold til vertskommunens administrasjon.

KAP. 12. MØTEGODTGJØRELSE

12.1

Medlemmer av styret har krav på møtegodtgjørelse i overensstemmelse med de satser som gjelder lignende verv i vertskommunen.

KAP. 13. ENDRING AV VEDTEKTENE

13.1

Endring av vedtektene krever full tilslutning fra samtlige deltakende kommuner.

KAP. 14. UTTREDEN OG/ELLER AVVIKLING

14.1

Den enkelte deltaker kan med ett års skriftlig varsel til styret si opp sitt deltakerforhold i sekretariatet.

14.2

Den uttredende deltaker fortsetter å hefte ovenfor kreditorene og ovenfor de øvrige deltakere for sin andel av sekretariatets forpliktelser på uttredningstidspunktet.

14.3.

Ved uttreden eller ved avvikling av sekretariatet gjelder KL § 27.

FIKS – HOVEDOPPGAVER:

Innkalling til møtene:

Forslag til dagsorden avtales med lederen (14 dager før møtet).
 Saksutredninger med forslag til vedtak i hver sak.
 Juridiske råd, f.eks habilitetsspørsmål.
 Påser at saker er forsvarlig utredet.
 Innkallingen sendes ut en uke før møtet.
 Innkalling og protokoll legges ut på kommunens
 internettsider.

De praktiske sidene ved møtene:

Inviterer administrasjonen.
 Bestiller møterom og bevertning.
 Avtaler med revisjonen om deres saker.

Oppfølging av møtene:

Forslag til protokoll – via e-post.
 Sender særutskrifter til kommunestyret o.a..
 Sørger for journalføring og arkiv.
 Påser at utvalgets vedtak blir iverksatt.
 Utformer bestillinger.

Saksbehandling/kontroll/utredninger:

Innhenter opplysninger og lager utredninger.
 Spiller inn idèer vedr. kontroll/tilsyn fra andre utvalg etc.
 Utarbeider forslag til mål og problemstillinger for forvaltningsrevisjon.
 Forslag til budsjett for kontroll og tilsyn.
 Plan for forvaltningsrevisjon.
 Planlegger og gjennomfører selskapskontroll.
 Saksbehandler eventuell konkurranseutsetting av revisjonsoppgaver.
 Informerer på egne internettsider (www.follofiks.no)
 Arrangerer årlig kurskveld for kontrollutvalgene medlemmer – Faglig forum.
 Utarbeider rullerende aktivitetsplan
 Forslag til årsmelding for utvalget.

Enebakk kontrollutvalg

Enebakk KU-41/15

Rutiner for innkalling, protokoll og møteplan

Saksbehandler:	Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	15/00354-1
Behandlingsrekkefølge		Møtedato	
1 Enebakk kontrollutvalg		41/15	10.11.2015

Sekretariatets innstilling:

1. Ordningen med møteinnkalling videreføres.
2. Forslag til protokoll sendes på høring til alle utvalgets medlemmer. Protokollen godkjennes og underskrives deretter av utvalgets leder og nestleder. Ved forfall velges en annen underskriver blant utvalgets medlemmer. Protokollen er offentlig når begge underskrifter er påført. Protokollen legges frem på utvalgets påfølgende møte under orienteringssaker.

Vedlegg:

Taushetserklæring Enebakk.doc

SAKSUTREDNING:

Møteinnkalling

På grunnlag av et forslag fra sekretariatet 14 dager før møtet, setter lederen opp saklisten for møtet, jf. kommuneloven § 32. Dokumentene fra revisjonen og andre skal foreligge minst to uker før møtet. Innkalling med sakspapirer blir deretter sendt til medlemmene og 1. varamedlemmer én uke før møtet. Varamedlemmene møter kun etter nærmere innkalling. Kopi sendes til ordfører, rådmann og revisor og samtidig blir dokumentene lagt ut på FIKS sine hjemmesider www.follofiks.no og på kommunens internettside.

Spørsmål om habilitet rettes til sekretæren i god tid før møtet.

Sekretariatet har startet arbeidet med å tilpasse innkalling og sakspapir til en fullelektronisk versjon. Dette formatet vil gjøre det mulig for medlemmene å lese og gjøre notater i sakspapirene ved bruk av nettbrett. Enn så lenge sendes sakene ut på papir i tillegg til at de ligger på våre nettsider i en scannet utgave.

Åpne møter

Møtene i kontrollutvalget holdes åpne, jf. kommuneloven § 31. Møtene skal lukkes når det foreligger lovbestemt taushetsplikt og i saker som gjelder arbeidstakers tjenstlige forhold. Møtene kan lukkes av hensyn til personvernet eller når tungtveiende offentlige interesser tilsier det.

Enebakk kontrollutvalg

Taushetsplikt

Kontrollutvalgets medlemmer har taushetsplikt i medhold av forvaltningslovens § 13, 1. ledd. Vi ber medlemmene signere en taushetserklæring som vil bli delt ut i møtet, jf. vedlagte kopi.

Protokoll

Kontrollutvalget i Enebakk har hatt som ordning at forslag til protokoll sendes på høring til alle medlemmer. Protokollen legges frem på utvalgets neste møte for endelig godkjenning, og blir deretter signert av leder og sekretær. Etter den endelige godkjenningen blir protokollen publisert på kommunens internettsider og på www.follofiks.no.

Sekretariatet vil peke på at fem av de seks andre kontrollutvalgene i Follo lenge har hatt en ordning med at leder og nestleder godkjenner protokollen endelig etter høringen. Dette gjør at publikum og andre får raskere tilgang til resultatene fra utvalgets møte. Kommuneloven er ikke til hinder for en slik ordning, men vi er klar over at kommunestyret i Enebakk godkjenner protokollene på det neste møtet. Vi foreslår allikevel at kontrollutvalget i Enebakk går over til en praksis med endelig godkjenning av protokoll etter høringsrunden.

Møteplan

Kontrollutvalgets møteplan vedtas to ganger i året. Møteplan for våren 2016 legges fram som egen sak på utvalgets neste møte. I samråd med utvalgets leder er neste møte berammet til 9. desember kl. 1830. Sekretariatet foreslår tirsdag eller onsdag som fast møtedag.

Beverting

I møtene er det servert kaffe/te. Vi ber om beskjed dersom utvalget ønsker annen beverting.

Ås, 3. november 2015

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

KONTROLLUTVALGET I ENEBAKK KOMMUNE

TAUSHETSERKLÆRING

Som medlem/varamedlem av Kontrollutvalget i Enebakk kommune fra 26.10.2015 er jeg kjent med bestemmelsene i Forvaltningslovens § 13, 1.ledd (jf. Forskrift om kontrollutvalg § 5):

"Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om:

- 1. noens personlige forhold, eller*
- 2. tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår"*

Taushetsplikten gjelder også etter fratreden fra utvalget.

Opplysninger kan heller ikke utnyttes i egen virksomhet eller i tjeneste eller arbeid for andre.

Jeg er kjent med ovenstående bestemmelser og forplikter meg til å overholde bestemmelsene om taushetsplikt.

.....
Sted

.....
Dato

.....
Underskrift

Enebakk kontrollutvalg

Enebakk KU-42/15 Kontrollutvalgets internettsider

Saksbehandler: Lene H. Lilleheier	Saksnr.: 15/00365-1
Behandlingsrekkefølge	Møtedato
1 Enebakk kontrollutvalg	42/15 10.11.2015

Sekretariatets innstilling:
Saken tas til orientering.

SAKSUTREDNING:

FIKS gikk over til elektronisk sak- og arkivsystem i 2013, og har som mål å formidle all informasjon elektronisk. På FIKS sine nettsider www.follofiks.no finner man ved å klikke på «Enebakk» i venstre marg, informasjon om utvalgets medlemmer, sakspapirer, protokoller, forvaltningsrapporter og årsrapporter. I tillegg har vi under overskriften «Kontrollutvalgets ressurside» samlet en rekke dokumenter og linker som er nyttige som oppslagsverk i forbindelse med arbeidet i kontrollutvalget.

Alle innkallinger og protokoller skal i tillegg legges ut på Enebakk kommunes nettsider, som også skal informere publikum om kontrollutvalgets møter og kontrollutvalgets mandat og oppgaver.

Ås, 3. november 2015

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Enebakk kontrollutvalg

Enebakk KU-43/15 Oppstartskonferansen 14. - 15. januar

Saksbehandler:	Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	15/00366-1
Behandlingsrekkefølge			Møtedato
1 Enebakk kontrollutvalg		43/15	10.11.2015

Sekretariatets innstilling:

Hele kontrollutvalget deltar på oppstartskonferansen 14. – 15. januar 2016.

SAKSUTREDNING:

FIKS inviterer alle medlemmene av kontrollutvalgene i Folio til oppstartskonferanse den 14. og 15. januar 2016 på Strømstad Spa. Kontrollutvalgene har i budsjettforslaget for 2016 avsatt midler til å dekke reise og opphold for alle medlemmene av utvalget.

Målet med konferansen er at kontrollutvalgsmedlemmene skal få bedre oversikt over utvalgets rolle og oppgaver, bli bedre kjent med hverandre, også over kommunegrensene, og få inspirasjon og selvtillit i arbeidet.

Det er satt av tid til å besøke hotellets spa-anlegg for de som ønsker det. På kvelden samles vi til en felles middag. Konferansen starter kl 09.30 den første dagen og avsluttes med lunsj kl 13.00 den andre dagen. Se vedlagte program.

FIKS vil sende faktura for deltakelsen til den enkelte kommune i ettertid. Møtehonorering skjer etter den enkelte kommunens regler og frammøteoversikt sendes inn av FIKS.

Transport til og fra kursstedet må det enkelte kontrollutvalg selv organisere. Vi ber om at utvalgets leder samordner dette og at det avtales hvem som skal kjøre og avreisetidspunktet.

Dekning av reiseutgifter skjer etter reglene i den enkelte kommune og regninger for dette bes sendt direkte til kommunen.

Eventuelle forfall bes meldt snarest. Varamedlem vil da bli invitert.

Ås, 3. november 2015

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Vedlegg til sak: Program oppstartskonferansen

Oppstartskonferanse for de nye kontrollutvalga i Follo

Dato: 14. og 15. januar 2016

Sted: Strømstad Spa, Strømstad

Utkast per 13.10.15

14. januar

9.00 -09:30	Frammøte – kaffe og rundstykke
09:30 – 09:45	Åpning og praktisk v/ leder for styret i FIKS Deltakerne presenterer seg
09:45- 10:45	Kontrollen og tilsynets plass i demokratiet Gunvor Eldegard, stortingsrepresentant og medlem av Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite Inkl 10 min. Spørsmål og kommentarer
10:45 – 11:00	Pause kaffe
11:00 – 12:00	Kontrollutvalgas oppgaver og sekretariatets bistand Jan T. Løkken, kontrollsjef FIKS Inkl 10. min. Spørsmål og kommentarer
12:00 – 13:00	Lunsj
13:00– 14.00	Revisjonens rolle og oppgaver Ole Kristian Rogndokken, daglig leder i NKRF Inkl. 10. min. spørsmål og kommentarer
14:00 – 15:00	Gruppearbeid
15:00 – 15:30	Kaffe - innsjekk
15:30 - 16:15	Arbeidet i kontrollutvalget – mine erfaringer Roar Thun, leder av Ski KU og styreleder i FIKS fram til 2015 Inkl 10. min. spørsmål og kommentarer
16:15- 17:00	Plenum – oppsummering av dagen og gruppearbeidet – avslutning for dagen
19.30	Festmiddag

15. januar

09:00 – 09:45	Habilitet og inhabilitet hos folkevalgte v/forslag: kommuneadvokat NN Inkl. 10 min. spørsmål og kommentarer
09:45 – 10:30	Risikoanalyse som grunnlag for kontrollutvalgets prioriteringer Didrik Hjort, avdelingsleder Follo distriktsrevisjon IKS Inkl. 10 min. spørsmål og kommentarer
10:30 – 11:00	Utsjekk – kaffe
11:00 – 12:30	Gruppearbeid 2 - «Risikospill»
12:30 – 13.30	Oppsummering og avslutning Mine Inntrykk fra konferansen v/forslag: Avslutning
13.30 – 14.00	Lunsj - Hjemreise

Enebakk kontrollutvalg

Enebakk KU-44/15 Mobbing i Enebakk skolen

Saksbehandler: Lene H. Lilleheier	Saksnr.: 15/00291-2
Behandlingsrekkefølge	Møtedato
1 Enebakk kontrollutvalg	44/15 10.11.2015

Sekretariatets innstilling:

1. E-post fra Bent Fagerli av 9.9.2015 unntas offentlighet jf. FvL §13 jf. Offl. § 13
2. Kontrollutvalget ber rådmannen legge frem en skriftlig redegjørelse i saken til utvalgets neste møte.

Vedlegg:

SAKSUTREDNING:

Kontrollutvalget mottok en e-post fra ordfører Tonje Anderson Olsen den 10. september. Her ber hun kontrollutvalget ta opp mobbing og kommunens oppfølging som sak. Ordføreren skriver blant annet « Det er et gjentakende problem at barn/unge og foresatte melder om at de ikke blir hørt eller ivaretatt i følge opplæringsloven i forbindelse med mobbesaker i kommunen.» Henvendelsen ordfører mottok og videresendte, gjelder blant annet en konkret sak. Av hensyn til personvernet har vi unntatt denne e-post-henvendelsen fra offentlighet.

Sekretariatet anbefaler at utvalget ber rådmannen gi en skriftlig redegjørelse i saken til neste møte. På grunnlag av denne redegjørelsen, kan utvalget vurdere om det er behov for ekstern undersøkelse / forvaltningsrevisjon.

Ås, 3. november 2015

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Vedlegg: 1) Henvendelse fra ordfører Tonje Anderson Olsen om mobbesak
2) e-post fra Bent Fagerli av 9/9-2015 unntatt jf. FvL § 13 jf. Offl. §13

Hei Tonje

Det sittende kontrollutvalget hadde sitt siste møte i går kveld, på mandag er det valg og kortene skal deles ut på nytt.

Kontrollutvalget sitter til det valgt et nytt kontrollutvalg, men det står vel i forskriften at kontrollutvalget skal velges på det konstituerende kommunestyremøtet.

Og det neste møtet er berammet til 5/11, og da er det satt sammen et nytt kontrollutvalg.

Det er klart at dette er en problemstilling som har opptatt alle i kontrollutvalget, uavhengig av denne varslingen.

I våres var det saken med Jenta som ble mobbet ut av bygda.

Dette er et problem som det vanskelig å komme inn til kjernen på fordi det er vanskelig å ha noen aktuelle saker som vi kan gå inn i.

Enten er sakene mange år gamle og skolen sier at dette er problemstillinger som hører fortiden til og at de har lært mye av den saken, eller så ønsker den det gjelder å være anonym og man har ikke noe håndfast å komme med og skolen sier at de ikke har noen problemer. Man jager da et spøkelse som vi vet er der, men som ingen riktig får grep om.

Skolene har rutiner og har fulgt antimobbeprogrammer og har hatt fokus på problemstillingen de siste 10 årene, men Enebakk er fortsatt ikke noen mobbefri sone - langt ifra.

Mobbing er også sammensatt, det vet jo du som lærer. Når Bent Fagerli sier at det er enkelt å kartlegge mobberne, så er jeg ikke så sikker på at det er riktig.

I noen tilfeller så er dette selvfølgelig riktig i de tilfellene hvor mobbingen er rent fysisk, men til en stor del er mobbingen ikke fysisk og vanskelig og kartlegge. Det er til og med vanskelig for utenforstående å registrere at den foregår.

Dersom man skal snakke om en nulltoleranse mot mobbing så er dette en sak som må starte på toppen (rådmannen) og gjennomsyre hele organisasjonen fra Rådmann til kommunalsjef og hele hans stab, ned til rektor på den enkelte skole, ned til hver enkelt lærer og til SFO og ungdomsklubber. Hvert ledd må være villige til å ta tak i problemstillingen på sitt nivå og samarbeide med nivået over OG nivået over må ha ressurser og være lydhøre for det som kommer opp til dem. Etter som jeg forstår er det enkelte rektorer som ikke ønsker å jobbe systematisk med problemstillingen og motsetter seg dette. Da er vel kampen tapt allerede der....

Uten å vite hvem som blir sittende i det nye kontrollutvalget kan nesten garantere at det nye kontrollutvalget vil være opptatt av dette.

Jeg sender kopi av denne mailen til sekretæriet (FIKS) og ber de om å sette opp denne saken på første møte.

mvh

Thorbjørn

PS: jeg tror en forvaltningsrevisjon på dette ikke vil bringe så mye, da det er skrevet mye rundt dette og de skriftlige rutinene er gode.

Problemet er de som faller utenfor systemet og grunnene til at de gjorde det. Da må vi ha konkrete saker og ikke generelle rutinebeskrivelser.

Fra: Tonje Anderson Olsen [<mailto:tonje.olsen@enebakk.kommune.no>]
Sendt: 10. september 2015 13:03
Til: Thorbjørn Nerland <nerland@n1914.no>
Emne: Fwd: MOBBING.

Hei Thorbjørn!
Se vedlagte sak fra bekymret innbygger under.

Det er et gjentakende problem at barn/unge, foreldre og foresatte melder om at de ikke blir hørt eller ivaretatt i følge opplæringsloven i forbindelse med mobbesaker i kommunen.

Jeg forsøker å veilede best mulig i de tilfeller jeg er gjort kjent med manglende tilbakemelding og tiltak. Særlig i forhold til skriftlighet og rettigheter.

Det er en tverrpolitisk enighet om at vi skal ha nulltoleranse for mobbing i skolen.

Det er ønskelig at kontrollutvalget tar mobbing og oppfølging fra kommunen, opp som sak i neste møte.

Fint om jeg kan få en tilbakemelding.

Med vennlig hilsen

Tonje Anderson Olsen
ordfører
Enebakk kommune

Telefon: 64 99 20 00
Mobil: 905 52 268

Videresendt melding:

Fra: Hans Kristian Solberg <abur@online.no>
Dato: 10. september 2015 11:08:54 CEST
Til: Tonje Anderson Olsen <tonje.olsen@enebakk.kommune.no>
Kopi: Bent Fagerli <bent.fagerli@gmail.com>, oysteinslette <oysteinslette@outlook.com>, Dag Bjerke <dag.bjerke@enebakk.kommune.no>, "anka2346@hotmail.com" <anka2346@hotmail.com>, Birger Torgersen <birtorger@gmail.com>, "johan.ellingsen@norgesvel.no" <johan.ellingsen@norgesvel.no>
Emne: Re: MOBBING.

Hvis opplysningene som her blir fremsatt stemmer, så må det ha vært systemsvikt på flere plan. Jeg mener dette derfor må være en sak for kontrollutvalget i Enebakk kommune.

Frem til nå har jeg oppfattet det slik at det har vært tverrpolitisk enighet om å jobbe aktivt mot mobbeproblemet i Enebakkskolen. Jeg vil derfor anmode ordfører om å ta kontakt med kontrollutvalget, på vegne av det politiske miljøet i Enebakk, med anmodning om at de ser på denne saken. Dette er en sak som de burde prioritere høyt.

Hvis ikke ordfører ønsker å gjøre dette vil Senterpartiet ta kontakt med kontrollutvalget på egenhånd.

mvh

Hans Kristian Solberg, Enebakk Senterparti

9. september 2015 kl. 22.05 skrev Tonje Anderson Olsen

<tonje.olsen@enebakk.kommune.no>:

Hei!

Det er leit å høre at man kan gi igjennom tre skoler uten at noen tiltak er satt i gang, og slik vil vi ikke ha det. Derfor skal foreldre og foresatte informeres om ved skolestart hvordan de kan gå frem ved mobbing, krenkende adferd eller andre utfordringer som ungdommen kan ha.

I slike saker er det alltid viktig å henvende seg skriftlig til lærer, rektor eller skolekontor. Det kan gjerne sendes via postmottak@enebakk.kommune.no slik at det blir registrert inn i saksbehandlersystemet. Dette for at det skal være sporbart i etterkant.

Dersom det har vært henvendelser muntlig gjennom alle disse årene uten at noen tiltak er satt i verk, vil det være viktig å sende dette inn som en klage på manglende oppfølging.

Jeg legger ved Handlingplan mot mobbing og krenkende adferd fra EU (den fikk jeg utlevert på papir da mine gutter startet der, samt at den ligger på skolenshjemmeside). Jeg kjenner ikke til hvor eleven går i dag, men kommunen har et stort ansvar i forhold til opplæringsloven. Planen viser hvem som har ansvaret og hvordan skolen skal hjelpe eleven. De foresatte kan bruke den for å vise til tiltak som ikke er fulgt opp hvis de sender inn en klage.

http://www.enebakk.ungdomsskole.no/files/2014/09/handlingsplan_mobbing_og_krenkende_adferd-revidert_plan_av_240314.doc

Med vennlig hilsen

Tonje Anderson Olsen

Enebakk kontrollutvalg

Enebakk KU-45/15 Tema forvaltningsrevisjon 2016

Saksbehandler: Lene H. Lilleheier	Saksnr.: 15/00370-1
Behandlingsrekkefølge	Møtedato
1 Enebakk kontrollutvalg	45/15 10.11.2015

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget velger følgende tema for forvaltningsrevisjon i 2016:

1.....

Sekretariatet utarbeidet forslag til mål og problemstillinger til neste møte.

SAKSUTREDNING:

Kommunestyret vedtok i sak 95/12 kontrollutvalgets forslag til «Plan for forvaltningsrevisjon 2013 – 2016»

Siden 2013 har utvalget fått gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner:

- NAV – Enebakk
- Barneverntjenesten – hjelpetiltak i hjemmet
- Byggesaksbehandlingen – teknisk avdeling
- Beredskap (leveres i 2015)
- Demensomsorg (leveres i 2015)

De prioriterte områdene i planen for forvaltningsrevisjon danner grunnlaget for prioriteringene neste år. I planen er det gitt fullmakt til å foreta endringer av prioriteringene i planperioden.

I løpet av 2016 skal kommunestyret etter innstilling fra kontrollutvalget vedta plan for forvaltningsrevisjon 2017 – 2020. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon i sektorer og virksomheter. Se forskrift for kontrollutvalg § 10.

Overordnet analyse blir gjennomført av revisjonen og må ses i sammenheng med ressursene til øvrig forvaltningsrevisjon samme år. Med utgangspunkt i revisjonens bemanning innen forvaltningsrevisjon og fordelingen av kapasiteten mellom deltakerkommunene, har Enebakk fått gjennomført ett til to prosjekter per år. Sekretariatet foreslår at Enebakk i tillegg til overordnet analyse får gjennomført ett forvaltningsrevisjonsprosjekt i 2016.

Ås, 3. november 2015
Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Vedlegg: Handlingsplan forvaltningsrevisjon 2013-201

ENEBAKK KOMMUNE

**PLAN FOR GJENNOMFØRING
AV FORVALTNINGSREVISJON
2013 – 2016**

VEDTATT AV KONTROLLUTVALGET I SAK 46/12

VEDTATT AV KOMMUNESTYRET I SAK 95/12

Plan for forvaltningsrevisjon i Enebakk kommune 2013 - 2016

Bakgrunn

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner bestemmer at det skal utarbeides en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal utarbeides minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Planen skal bygge på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger.

På denne bakgrunn har kontrollutvalget i Enebakk bestilt en overordnet analyse fra Follo distriktsrevisjon som grunnlag for utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon.

Innholdet i plan for forvaltningsrevisjon

Hjemmelen for forvaltningsrevisjon følger av kommuneloven (koml.) § 77 nr. 4, som fastsetter at kontrollutvalget skal se til *"at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)."*, jf. tilsvarende formulering i § 9 første ledd i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner. Etter § 10 skal det *"minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon."* Det er videre fastsatt at kommunestyret vedtar planen.

Formålet med forvaltningsrevisjon

Hensikten med forvaltningsrevisjon er blant annet å bidra til en bedre og mer effektiv kommunal forvaltning. Når det utføres forvaltningsrevisjon, settes fokus på økonomi og måloppnåelse.

Behovet for forvaltningsrevisjon er stort. Kommunen står overfor betydelige utfordringer. Innbyggerne stiller større krav til kvalitet, sentrale myndigheter stiller krav til økonomisk effektivitet, men også innhold i tjenester, og det kan være manglende samsvar mellom mål og tilgjengelige ressurser.

Dette medfører at kommunene som oftest må rette større fokus på ressursbruk, styring og ledelse. Det må styres etter flere variabler enn økonomiske data, med evaluering av måloppnåelsen og det blir stilt større krav til ledelse.

Ved utøvelse av forvaltningsrevisjon bidrar kontrollutvalget bl.a. til:

- å påvise forbedringsområder som bidrar til økt produktivitet og måloppnåelse i forhold til politiske vedtak og forutsetninger
- å bidra med informasjon til kommunens beslutningstakere som er til nytte for
  - å styrke kommunestyrets grunnlag for styring
  - kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen
  - ledelsens vurdering av muligheter for mer sparsom/økonomisk drift, økt produktivitet, større effektivitet og bedre måloppnåelse
  - rasjonell, målrettet og kostnadseffektiv drift

Statlig tilsyn med kommunesektoren er omtalt i kommuneloven kap. 10A, og det er også gjennom Meld. St. 12 (2011-2012) oppfordret til samordning av tilsyn, også i forhold til

kommunens egenkontroll. Kontrollutvalget vil bidra til samordning mellom statlig tilsyn og kommunens egenkontroll.

Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjonen

Gjennomføring

Etter at kommunestyret har vedtatt plan for forvaltningsrevisjon, vil kontrollutvalget sørge for å bestille forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget vedtar problemstillinger, prosjektplan og ressurser. Bestillingen sendes kommunens revisor.

Rapportering

I tråd med forskrift om revisjon § 8 skal revisor rapportere fortløpende til kontrollutvalget om resultater av gjennomført forvaltningsrevisjon. Videre er kontrollutvalget pålagt ansvar for å rapportere til kommunestyret. Rapport og resultater fra det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekt legges fortløpende frem for kommunestyret. Kontrollutvalget påser at kommunestyrets vedtak om hver rapport blir fulgt opp og rapporterer om dette til kommunestyret.

Forvaltningsrevisjon i forrige planperiode (2009 – 2012)

- Bruk av ressurser og opplæringslov i skolen (2009)
- Offentlige anskaffelser (2010)
- Prosjektstyring (2011)
- Dokumentbehandling og arkiv (2011)
- Internkontroll (2012 – ikke levert ennå)

Prioriteringer i denne planperioden

Generelt

Overordnet analyse er basert på innsamlet skriftlig informasjon og statistikk for kommunen – dessuten samtaler med kommunens administrative ledelse og sentrale nøkkelpersoner. Vi viser til den overordnede analysen for nærmere opplysninger. På bakgrunn av denne analysen legges det opp til en utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Et prosjekt blir bl.a. iverksatt for å bidra til å redusere en mulig trussel. I tillegg vil dette være prosjekter som skal fokusere på en målrettet, rasjonell og kostnadseffektiv drift. Ved en konkret utvelgelse av prosjekter bør nytteverdien vurderes i forhold til forventet ressursbruk for å gjennomføre prosjektet.

Ved utformingen av et prosjekt vil kontrollutvalget avgrense temaet slik at prosjektet blir konkret og gir kontrollutvalget de nødvendige opplysninger for deres kontroll med kommunen.

Kontrollutvalget velger prosjekt for det enkelte år. Prioriteringen er ikke til hinder for at kontrollutvalget også kan finne det aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon innenfor andre tjenesteområder eller med et annet innhold.

Prioritering av forvaltningsrevisjoner

I oversikten nedenfor er det foreslått forvaltningsrevisjoner ut fra de opplysningene som foreligger.

I henhold til dagens vedtekter for Follo distriktsrevisjon (FDR) har Enebakk kommune krav på å få utført ett forvaltningsrevisjonsprosjekt pr. år, jf. lovens minimumskrav. Forvaltningsrevisjoner ut over dette må bekostes av kommunen særskilt. FDR er i ferd med å gå over til ny selskapsform. Antall forvaltningsrevisjoner per år vil etter dette trolig bli knyttet opp mot folketallet i den enkelte kommune. Enebakk vil da få ett til to prosjekter pr. år.

Følgende områder prioriteres for Enebakk kommune for 2013 – 2016:

Område	Risiko	Vesentlighet
Samhandlingsreformen	Mangel på plasser for å ta imot pasienter. Finansiering. Uklare samarbeidsavtaler. Svikt i IKT-systemer.	Redusert helsetilbud for innbyggerne.
Skole	Høye kostnader til spesialundervisning. Store elevgrupper. Mangel på lærerkompetanse.	Høy samfunnsmessig konsekvens. Stor betydning for den enkelte elev.
Økonomi	Svikt i oppfølging og kontroll av økonomien. Stram økonomi. Uforutsette utgifter. Høy lånegjeld.	God økonomistyring er avgjørende for å levere tjenester innen vedtatt budsjett.
Beredskap	Risiko for at kommunen ikke er godt nok forberedt ved uforutsette hendelser.	Stor konsekvens for den enkelte innbygger og kommunen som helhet.
Offentlige anskaffelser	Et komplekst regelverk øker risikoen for brudd på lov om offentlige anskaffelser	Økonomiske konsekvenser.
Oppfølging av vedtak	Manglende oppfølging av politiske vedtak.	Vesentlig for måloppnåelse.
Barnevern	Innsparinger kan ha negative konsekvenser for enkeltsaker. Tilsyn med fosterhjem.	Mangler i tjenesten får store konsekvenser for den enkelte.
NAV	Risiko for at samhandling mellom kommune og NAV ikke fungerer optimalt.	Stor reform som har virket en tid.

Prioriteringen er ikke til hinder for at kontrollutvalget også kan finne det aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon innenfor andre tjenesteområder eller med et annet innhold.

Enebakk kontrollutvalg

Enebakk KU-46/15 Orienteringssaker

Saksbehandler: Lene H. Lilleheier	Saksnr.: 15/00369-1
Behandlingsrekkefølge	Møtedato
1 Enebakk kontrollutvalg	46/15 10.11.2015

Sekretariatets innstilling:
Sakene tas til orientering.

VEDLEGG:

1. Enebakk kommunes tertialrapport 2. tertial
2. Særutskrift av kontrollutvalgets vedtak i sak 32/15 – «*Rådmannens redegjørelse om Ignagard sykehjem*»
3. Kontrollutvalgets årshjul
4. Kontrollutvalgets aktivitetsplan

Ås, 3. november 2015

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

KONTROLLUTVALGET

Særutskrift

Rådmannens redegjørelse om Ignagard sykehjem

Saksbehandler:	Lene H. Lilleheier	Saksnr.:	15/00287
Behandlet av		Møtedato	
1 Enebakk kontrollutvalg		32/15	09.09.2015

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse om Ignagard sykehjem til orientering.

Enebakk kontrollutvalgs behandling 09.09.2015:

Konstituert kommunalsjef Marit Brenna svarte på utvalgets spørsmål.

Sekretariatet ble bedt om å legge fram sak 32/15 til orientering i det nye kontrollutvalget.

Votering: Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Enebakk kontrollutvalgs vedtak 09.09.2015:

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse om Ignagard sykehjem til orientering.

Særutskriften bekreftes, 15. september 2015

Lene H. Lilleheier
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Follo Interkommunale kontrollutvalgssekretariat
Postadresse: Postboks 195, 1431 Ås
Besøksadresse: Rådhusplassen 29
64 96 20 58 (m): 95 93 96 56
FIKS@follofiks.no
www.follofiks.no

KONTROLLUTVALGET ENEBAKK

Rådmannens redegjørelse om Ignagard sykehjem

Saksbehandler: Lene H. Lilleheier

Saksnr.: 15/00287-2

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Enebakk kontrollutvalg

09.09.2015

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse om Ignagard sykehjem til orientering.

Vedlegg:

Rådmannens skriftlige redegjørelse om situasjonen ved Ignagard sykehjem

SAKSUTREDNING:

På bakgrunn av oppslag i Enebakk avis 27. august d.å, besluttet vi i samråd med utvalgets leder å be rådmannen legge frem en skriftlig redegjørelse om situasjonen ved Ignagard sykehjem.

Siden saken kom opp etter fristen for utsendelse av saksdokumenter, ettersendes denne saksutredningen og rådmannens redegjørelse.

Rådmannen ble bedt om å redegjøre spesielt for følgende punkter:

Endringsprosessen
Bemannings situasjonen
Sykefravær
Oppsigelser
Tilbudet til beboere

Sekretariatet mener rådmannen i notat av 4.9.2015 har gitt en grundig redegjørelse om situasjonen. Konstituert kommunalsjef Marit Brenna kommer til kontrollutvalgets møte for å svare på spørsmål til redegjørelsen.

Ås, 7. september 2015

Lene H. Lilleheier/s./
sekretær

Follo Interkommunale kontrollutvalgssekretariat
Postadresse: Postboks 195, 1431 Ås
Besøksadresse: Rådhusplassen 29
64 96 20 58 (m): 95 93 96 56
FIKS@follofik.no
www.follofik.no

Enebakk sykehjem

Saksnr: 2015/1942 Arkivkode:

Emne	<i>Skriflig redegjørelse angående situasjonen ved Ignagard sykehjem.</i>
Til	Kontrollutvalget
Fra	Rådmann Kjersti Øiseth
Kopi til	
Dato	04.09.2015

Bakgrunn:

Rådmannen har på bakgrunn av henvendelse fra kontrollutvalget utarbeidet et notat vedrørende situasjonen ved Ignagard sykehjem.

Enebakk sykehjem består av:

Avdeling Ignagard:

- Korttidsavdeling med 10 plasser.
- Langtidsavdeling med 28 plasser.

Avdeling Kopås:

- Skjermet enhet med 16 plasser.
- Dagsenter med eget personell og sjåfør til dagsenterbuss.

Ledergruppen ved sykehjemmet:

- Sykehjemslege 100% stilling
- Enhetsleder 100% stilling
- Avdelingsledere, 3 x 100% stilling
- Demenskoordinator 50% stilling
- Fagsykepleier 40% stilling
- Aktivitør 100% stilling

Tilbud til beboere:

- Aktivitet i sykehjemmet hver dag (planlagt av aktivitør).
- Andakt hver onsdag.
- Frivillige leseombud leser i lesegrupper to ganger pr uke.
- Frivillige står for kiosktilbud en gang pr måned.
- Frivillige foreninger står for underholdning i sykehjemmet hver annen torsdag på kveldstid.
- Aktiviteter i forbindelse med årstider.
- Aktiviteter og tilrettelegging for gode tradisjoner ved høytidene.
- Tilbud om frisør og fotpleier.
- Tur med dagsenterbussen ca. en gang pr måned.
- Den kulturelle spaserstokken ca. en gang pr måned.

Prosjekter i sykehjemmet:

- «Legemiddelgjennomgang» i samarbeid med Undervisningssykehjemmene i Akershus som et ledd i Pasientsikkerhetskampanjen.
- ALERT – observasjons- og kommunikasjonsverktøy for å sikre pasienter hjelp når det haster.
- Innføring av Multidose sikrer riktig dosert legemiddel etter forordning av sykehjemslege.
- Fokus på ernæring i samarbeid med Enhet for forpleining.

Bemanning:**Langtidsavdelingen 23,43 årsverk (28 beboere)**

100% Avdelingsleder, sykepleier m/lederutdanning.

85,92% Sykepleier (14,08 i Korttidsavdelingen totalt 100%)

85,92% Sykepleier (14,08 i Korttidsavdelingen totalt 100%)

65,14 % Sykepleier (9,86 i Korttidsavdelingen totalt 75%)

100% Lærling Helsefagarbeider

28,52% Assistent

Ubesatt 90% helsefagarbeider.

Vakante/ubesatte helgestillinger utgjør ca. 60% stilling totalt, fordelt på små stillinger

Resterende bemanning helsefagarbeidere i varierende stillingsprosent.

Korttidsavdelingen 10,78 årsverk (10 plasser)

100% Avdelingsleder, sykepleier m/lederutdanning

80% Helsefagarbeider/Hjelpepleier

80% Helsefagarbeider/Hjelpepleier

Resterende bemanning sykepleierstillinger i varierende stillingsprosent.

Ubesatt helgestillinger til sammen 95% stilling sykepleier

Ubesatt svangerskapsvikariat 80% sykepleier

Enebakk sykehjem – bemanning dekker hele sykehjemmet inkl. Kopås

100% Sykehjemslege

40% Fagsykepleier m/spesialutdanning (del av 90% sykepleierstilling)

100% Aktivitør

50% Demenskoordinator (del av 80% stilling vernepleier m/tilleggsutdanning).

100% Enhetsleder sykepleier m/formell kompetanse innen ledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi.

100% fagsykepleier palliasjon som dekker både sykehjemmet og hjemmetjenesten med fokus på lindrende pleie i livets siste fase.

Bemanningsmessige utfordringer:

- Ubesatte sykepleierstillinger og helsefagarbeiderstillinger på helg.
- Rekruttering av fagpersonell under permisjoner og sykefravær.
- I ubesatte stillinger og ved sykefravær kan man ikke unngå å benytte ufaglært arbeidskraft.
- De fleste vikarer fra innleiebyrå er ikke etnisk norske, men har norskkurs tilsvarende språkprøve 3 (videregående nivå og kvalifiserer for inntak på høyskole og universitet).
- Søkere til faste stillinger i sykehjem er i de fleste tilfelle søkere med utenlandsk opprinnelse.

Sykefravær

Sykefravær pr. 1. tertial 2014: 13,2%

Sykefravær pr. 1. tertial 2015: 12%

Dette gir en reduksjon i fraværet på 1,2%

Det arbeides aktivt med å redusere sykefraværet både gjennom struktur, ros og tilrettelegging. Og det arbeides kontinuerlig med sykefraværsoppfølging.

Vi har målsetting om å senke sykefraværet med 1% eller mer pr år.

Personer i faste stillinger som har sluttet:

2013: 8 personer sluttet på Ignagard

2014: 3 personer sluttet på Ignagard

2015: 1 person har hittil sluttet på Ignagard

I 3 av oppsigelsene i 2013/2014 oppgir ansatte at samarbeidsproblemer med leder og/eller uenighet i prioritering av ressurser er årsak til oppsigelsen.

Endringsprosessen

Som følge av at ledelsen i HOS avdelingen i 2013 erkjente at sykehjemmet hadde utfordringer som måtte gjøres noe med, både kvalitetsmessig og for å få bedre kontroll på ressursbruken, ble det igangsatt et endringsarbeid som fortsatt pågår.

Situasjonen var:

- Ujevn bemanning av fagpersoner på avdelingene, noe som gjorde at en avdeling kunne stå med kun en fagperson på vakt.
- Tilfeldig praksis for innleie av ekstrapersonell
- Huller i turnus som ga ulikt antall personer på vakt, noe som gjorde det vanskelig å planlegge dagene og ga ujevnt tilbud til beboerne.
- Lav bemanning på helg og høytider.
- Få rutiner og rutinebeskrivelser.
- For lang tid i mellom måltidene.

Følgende tiltak ble iverksatt:

- Det ble i samarbeid med tillitsvalgte og personalet utarbeidet ny turnus for å fordele ressursene. Mål: lik bemanning på alle ukedager og ikke vesentlig reduksjon i bemanning på helg og høytid.
- Det ble i samarbeid med tillitsvalgte og personalet utarbeidet rutiner for de forskjellige vaktene. Mål: personalet skal vite hvilke oppgaver de har i løpet av vakt.
- Det ble innført «stille rapport» (lese rapport og pleieplan på beboer man får ansvar for på vakt). Mål: alle pleiere skal ha kunnskap om sine beboere og hvilke behov beboeren har, samt gi mer tid ute hos pasientene.
- Det ble bevilget 1,5 årsverk i budsjettet for 2015. Mål: mer tid med beboeren ved å utvide kortvakter på dagtid.
- Alle med kortvakter på dagtid fikk tilbud om å utvidet stilling.
- Innføring av stuevakt. Mål: alltid personell tilstede i sammen med beboerne som oppholder seg i fellesarealene.
- Innføring av førfrokost og senkvelds slik at det ikke skulle gå for lang tid i mellom måltidene.
- Fokus på utarbeidelse av pleieplaner og medikamentoppfølging
- Fokus på kvalitetssikringsarbeidet gjennom oppdatering av rutiner og avvikshåndtering
- Fokus på målrettet kompetanseheving i henhold til avdelingens kompetanseplan

Det arbeides fortsatt for å få endringene til å sette seg. Tilbakemeldingene fra de ansatte, også i gjennom tillitsvalgte viser at de ansatte nå er mer fornøyd med arbeidssituasjonen. Ledelsen opplever en økt grad av kvalitetssikring og at mer av tiden benyttes pasientnært.

Det viktigste arbeidet fremover er å jobbe med kapasiteten på pleie og omsorgstilbudet og etablering av nytt tilbud på riktig nivå i omsorgstrappa. I den forbindelse er det utarbeidet en prosjektrapport: «Pleie og omsorgstjenester fra 2015» som ble tatt til orientering i Kommunestyret 18.05.2015. Denne rapporten viser til kort og langsiktige tiltak for å sikre et forsvarlig pleie og omsorgstilbud i Enebakk. Den er utarbeidet med tverrfaglig deltagelse og de ansatte er løpende orientert og har fått muligheter til å komme med innspill til rapporten. Rapporten ligger til grunn for rådmannens forslag til videreutvikling av tjenestene i Handlingsplanarbeidet fremover.

Årshjul for orienteringer fra administrasjonen i Enebakk kommune m.v.:

Tidspunkt - møter	Hvem inviteres fra administrasjonen?	Tema
Januar/februar	Rådmannen	Generell dialog
April/mai	Økonomisjef/regnskapssjef	Kommunens årsregnskap og årsberetning
April/mai		Godkjenning av årsregnskap
Høst	<i>Hvert år: Kommunalsjef Helse- og omsorg</i>	<i>Tema 2015: Generell dialog</i>
Høst	<i>Annet hvert år: Rullering mellom kommunalsjef Kultur – og oppvekst og kommunalsjef Teknisk- og miljø</i>	<i>Tema 2015: Generell dialog med kommunalsjef Teknisk og miljø</i>
Høst		<u>Annet hvert år:</u> Egenevaluering av kontrollutvalgets arbeid etter å ha vært i funksjon i hhv. 1 og 3 år
Høst/vinter		Utvalgets årlige vurdering av neste kalenderårs forvaltningsrevisjonsprosjekt med basis i handlingsplanen for forvaltningsrevisjon

29.10.2015

KONTROLLUTVALGET I ENEBAKK KOMMUNE

AKTIVITETSPLAN FOR 2015 – pr. 3. november 2015

Oversikten nedenfor viser planlagte aktiviteter, frist for når de skal være ferdig, ansvar for å utføre oppgaven samt status. Oversikten ajourføres fortløpende. Follo distriktrevisjon (FDR) står for all revisjon. FIKS utreder andre saker, lager innstilling i alle saker og er sekretær for utvalget. FDRs rapporter skal være FIKS i hende senest forten dager før utvalgsmøtet.

Nr.	Beskrivelse	Frist	Ansvar	Status	Avsluttet
1	Kontrollutvalgets årsrapport 2014	Mars	FIKS		KU 7/15 KS 13/4-15
2	Kontrollutvalgets strateginotat	Våren 2015	FIKS		
3	Aktivitetsplan / årshjul	Januar	FIKS	KU 12.feb.2015	Rullerende
4	Møteplan		FIKS	Vedtatte møter 1. halvår: 12/2, 26/3, 5/5, 18/6 Møter 2. halvår: 9/9, 10/11, 9/12	
5	Kommunens årsregnskap og årsmelding for 2014	15. april	Kommunen		KU 19/15
6	Tertialrapporter:				
	1. Tertialrapport jan-april 2015 - orienteringssak	Mai	Kommunen		KU 35/15
	2. Tertialrapport jan-aug. 2015 - orienteringssak	Oktober	Kommunen	KU 10. nov	
7	Rapporter fra revisjonen:				
	1. Pr. 30.04.15 (perioden 01.05.14 - 30.04.15)	Mai	FDR		KU 28/15
	2. Pr. 31.10.15 (perioden 01.05.15.-31.10.15)	November	FDR		
	3. Overordnet revisjonsstrategi 2015	September	FDR		KU 33/15

Nr.	Beskrivelse	Frist	Ansvar	Status	Avsluttet
8	Plan for forvaltningsrevisjon 2013 - 2016		FIKS		KU 46/12 KS 22.10.12
9	Forvaltningsrevisjon 2015: 1. Beredskap 2. Demensomsorg	2015 2015	FDR FDR	Prosjektplan KU 12.feb Prosjektplan KU 5.mai	
10	Forvaltningsrevisjon 2014: Byggesaksbehandlingen	2015	FDR		KU 27/15 KS
11	Oppfølging av tidligere prosjekter:	<u>Rådm.</u> <u>svarfrist:</u>	FIKS		
	Forvaltningsrevisjonsrapport – NAV Enebakk	9.6.2014	FIKS		KU 48/14 KS 13/15
	Forvaltningsrevisjonsrapport - Barnevern	30.9.2014 og 31.3.2015	FIKS		KU 33/14 KS 18/5-15
	Tilsyn med arkivene	1.2.2015 og 1.2.2016	FIKS	KU sak: 12/15	
12	Plan for selskapskontroll 2013 – 2016		FIKS		KU 47/12 KS 22.10.2012
	Selskapskontrollen 2013		FIKS		KU 47/13 KS 4/14
	Selskapskontroll 2015	Høst 2015	FIKS	Tema og rammer KU 26. mars	
13	Budsjett for tilsyn og kontroll 2016	September	FDR/FIKS		KU 34/15